VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 108 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, syysk. 13 p. — Saturday Sept. 13, 1958

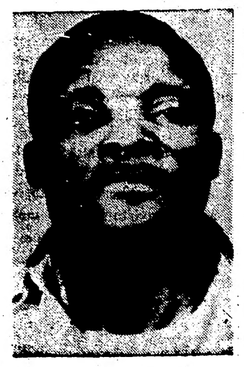

Alabaman osavaltion korkein oikeus on kieltäytynyt uudelleen k ä s i t t e l e m ästä 55-vuotiaan neekerin, Jimmy Wilsonin, kuolemantuomiota. Aikaisemmin hänen havaittiin syyllistyneen $1.95 varastamiseen iäkkäältä v a l k o ihoiselta naiselta. Oikeus määräsi Wilsonin sähkötuolissa tapettavaksi lokakuun 24 p. Wilsonin tuomio on herättänyt huolestumista kaikkialla maailmassa.

Vaikeammaksi tulee pääsy Canadasta USAhan

Ottawa. — Siirtolaisia koskevat Yhdysvaltain uudet matkustussäädökset astuvat voimaan lokakuun 1 pnä.

Yhdysvaltain lähetystö tiedoitti torstaina, että siirtolaiset, jotka ovat vakituisina asukkaina Canadassa, ja joilla on voimassaoleva viisumi Yhdysvalloissa vierailua varten, tarvitsevat lokakuun 1 päivästä lukien myös voimassaolevat matkailuasiakirjat, jotka on näytettävä Yhdysvaltain rajalla siirtolaisen tullessa Yhdysvaltain puolelle.

Näiden matka-asiakirjojen — passin tai Canadan antaman henkilöllisyystodistuksen — kelpoisuusvaatimuksena on vielä se, että niiden täytyy olla voimassa kuusi kuukautta sen jälkeen jolloin siirtolainen haluaa mennä Yhdysvaltoihin.

Canadan kansalaiset ja Canadassa vakituisesti asuvat Britannian alamaiset eivät tarvitse passeja eikä viisumeja mennessään Yhdysvaltoihin vierailemaan. Mutta heidänkin täytyy voida näyttää toteen, että he ovat joko Canadan kansalaisia tai Canadassa vakituisesti asuvia Britannian alamaisia.

Chiang Kai-shekin varuslaivat eivät pääse Quemoyn saarelle

Kiinan rannikkotykistö niin tehokas, että varuslaivat joutuneet perääntymään USAn 7. laivaston suojiin Formosan salmella

Taipei, Formosa. — Kiinan Kansantasavallan rannikkotykistö pommitti Chiang Kai-shekin joukkojen hallussa olevan Quemoyn saaren rannikkoa keskiviikkona ja pakotti Quemoylle pyrkivät transporttilaivat peräämään saattueineen. Transporteilla aiottiin tuoda Chiang Kai shekin joukoille kipeästi kaivattuja tarvikkeita.

Chiang Kai-shekin transportit olivat pakotettuja kiiruhtamaan Yhdysvaltain 7. laivaston suojiin, jotka laivat pysyttelivät vähintäin kolmen mailin etäisyydessä Quemoyn rannasta. Tänne saapuneessa tiedonannossa sanottiin, että Kiinan rannikkotykistö ei pommittanut Yhdysvaltain sotalaivoja.

Formosan puolustusministeriöstä ilmoitetaan, että Kiinan rannikkotykistö ampui Quemoyn sotilastukikohtiin 57,746 tykinammusta viiden tunnin ja 32 minuutin kuluessa.

Tykistötulikeskitys oli ankarinta sitten Quemoyn pommituksen alkamisen kolme viikkoa sitten.

Quemoylta saapuneissa tiedoituksissa kerrotaan, että tykkituli oli ankarin rannikolla, jolla Chiang Kai shekin varuslaivat yrittivät tuoda maihin kipeästi kaivattuja tavaroita ja ammuksia. Saarella on tällä kerta 90,000 Chiang Kai-shekin sotilasta, eli noin kolmasosa koko Formosan hallituksen sotajoukoista.

Yhdysvaltain ja Formosan puolustusesikunnan kommunikeassa sanottiin, että Chiang Kai-shekin kaikki alukset olivat pakoitettuja vetäytymään mereile Formosan salmeen Yhdysvaltain saattuelaivueen suojiin. Kahden aluksen ilmoitettiin päässeen Quemoyn rannikolle, mutta nämä olivat myöhemmin pakoitettuja peräämään kykenemättä jättämään varusteitaan rannalle. Kaksi muuta joutui peräämään pääsemättä lähellekään rantaa.

Kiinan rannikkotykistön ilmoitetaan ampuvan niin tarkasti, että se kykenee yölläkin kohdistamaan tulensa määrättyihin kohtiin ja tekemään näinollen varusteiden kuljettamisen Quemoylle erittäin vaikeaksi ja vaaralliseksi.

Aikaisemmin Yhdysvaltain ja Formosan asevoimien yhteisen esikunnan eräs virallinen puhemies ilmoitti, että Yhdysvaltain ilmavoimat Formosalla ottavat tehtäväkseen Quemoyn puolustamisen öisen aikaan.

Tästä ilmoituksesta ja Quemoylta saapuneista tiedoituksista päättäen Chiang Kai-shekin joukkojen asema Quemoylla on erittäin vakava.

Yksi puutteellisuus Chiang Kai-shekin joukkojen kannalta katsottuna on se, että Chiang Kai-shekin ilmavoimat eivät kykene puolustamaan Quemoyta öiseen aikaan, ja toinen se, että Chiangin joukot eivät kykene kuljettaman varusteita Quemoylle, joka sijaitsee aivan Kiinan rannikkotykistön helpon kantomatkan päässä.

Syytteessä oman autonsa varkaudesta

Toronto. — Eräs täkäläinen autonomistaja joutui keskiviikkona oikeuteen syytettynä oman autonsa varkaudesta.

O'Donnel-Mackien liikkeenhoitaja John Newmarch sanoi esittäneensä varkaussyytteen 40-vuotiasta Maurice Therieniä vastaan siitä kun viimeksimainittu ei ollut maksanut $551 laskua heinäkuussa tehdystä korjaustyöstä.

Therien sanoi aikoneensa maksaa laskun, mutta hän oli kuitenkin viivyttänyt maksua lakimiehensä neuvojen perusteella. Hän sanoi haluavansa perusteellista tarkistusta autolleen ennen tämän laskun maksua.

Jutun käsittely lykättiin syyskuun 16 päivään.

Rotukiihkoilua Van Burenissa

Van Buren, Arkansas. — Koulurvirkailijat ja poliisit pelkäävät, että rotusyrjintää kannattavat oppilaiden mielenosoitukset tulevat jatkumaan täällä koko viikon.

Viime perjantaina n. 50 valkoihoista oppilasta lakkoutui 650 oppilasta käsittävällä korkeakoululla ja heidän mielenosoitustensa johdosta 13 neekerilasta oli tulematta koululle, missä he alkoivat opiskelunsa viime vuonna.

Eisenhowerin politiikkaa arvostellaan USAkin

Washington. — Mieliala itsensä presidentti Eisenhowerin ja hänen valtiosihteeri Dullesin politiikkaa vastaan yhä kasvaa kotimaassakin.

Eräs virkailija sanoi torstaina, että Valkoiselle Talolle saapuneiden Kiinaa ja sen rannikkosaaria koskevan kannanoton johdosta kirjoitettujen kirjeiden joukossa on tuomitsevia kirjeitä suhteessa 20—1. Erään toisen virkailijan arvion mukaan näitä hyökkäyspolitiikan tuomitsevia kirjeitä oli 30 jokaista yhtä kannattavaa vastaan.

Epämieluisen postin lisäksi sanotaan presidentti Eisenhowerin olevan "katkerointuneen" sen johdosta kun jotkut radioverkostot ovat jatkuvasti tuominneet hänen politiikkansa Kauko-Idässä. Toinen maan kahdesta suurimmasta radioverkostosta on jatkuvasti ilmaissut mielipiteensä, että Eisenhowerin hallitus on antanut Chiang Kai-shekille määräysvallan päättää siitä josko Yhdysvallat ryhtyy sotaan tai ei.

Eräänä toisena esimerkkinä on se, että äskeisessä Dullesin sanomalehtien tiedoitustilaisuudessa ei tehty yhtäkään ystävällistä kysymystä. Näistä syistä presidentti Eisenhower päätti tehdä eilisen (torstaina) "vakuuttelunsa" Yhdysvaltain kansalle ja Yhdysvaltain liittolaisille.

Uusi Seelanti pyytänee dollarilainaa

Wellington. — Uuden Seelannin finanssiministeri Arnold Nordmeyer, joka on matkalla Britannian kansojenyhteisön taloudelliseen konferenssiin Montrealiin, sanoi tällä viikolla, että hän toivoo voivansa järjestää lainoja dollarialueilta Canadassa ollessaan.

Hän sanoi, että konferenssissa ensi maanantaina esille tulevien kysymyksien lisäksi hän pyrkii järjestämään kauppasopimuksia Canadan ja Uuden Seelannin välisen kaupan lisäämiseksi.

Siperiasta löytyi raaka-ainetta

Moskova. — Tuvan alueelta Itä-Siperiasta on tavattu valtavia nefeliinieslintymiä. Tämä aine kuuluu alumiiniteollisuuden raaka-aineisiin. Uutta löydöstä pidetään käytännöllisesti katsoen ehtymättömänä.

Suurvallat suostuneet neuvotteluun ydinasekokeilukiellosta lokakuun 31

Länsivallat eivät kuitenkaan hyväksy N-liiton ehdotusta kokeilukiellon ikuistamiseksi

Lontoo. — Britannia ja Yhdysvallat hyväksyivät eilen (torstaina) ehdotuksen, että ne kohtaavat Neuvostoliiton Genevessa lokakuun 31 päivänä neuvotteluissa ydinaseiden kokeilun lopettamiseksi kaut a maailman.

Näiden maiden taholta ilmaistiin olevan valmiita lopettamaan mainittuna päivänä kaikki ydinasekokeilut yhden vuoden ajaksi.

Neuvostoliitolle lähetämissään ja samaan aikaan julkiceksi tehdyissä nooteissaan Britannia ja Yhdysvallat hylkäävät Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin ehdotuksen, että neuvo.telut Genevessä rajoitettaisiin vain kahteen tai kolmeen viikkoon.

Yhdysvaltain nootissa ilmaistiin mielihyvää siitä, että neuvottelut voidaan järjestää, mutta kieltäydyttiin tekemästä mitään huomioita Neuvostoliiton pääministerin ehdotuksien suhteen, joiden mukaisesti ydinasekielto saatetaisiin voimaan ikuiseksi ajaksi sen sijaan, että niiden lopettamisesta sovittaisiin vuosittain, kuten Yhdysvaltain presidentti Eisenhower on ehdottanut.

Neuvotteluista ydinasekokeilujen kieltämiseksi ryhdyttiin paremmin keskustelemaan näiden maiden kesken sen jälkeen kun länsimaiden ja sosialististen maid:n tiedemiehet olivat osoittaneet neuvotteluissaan, että ydinaseiden kokeilukiellon valvominen on teknillisesti mahdollinen.

Asian hidastuttamisen mielessä länsivallat ovat ehdottaneet, että ydinasekokeilukiellosta sovittaisiin aina vuosittain ja että ensi vuonna siitä sopimisen yhteydessä harkittaisiin kansainvälisen aseriisunnan muita näköaloja.

Yhdysvaltain ja Britannian nooteissa tehtiin selväksi, että nämä vallat eivät hyväksy Hrushtshevin ehdotusta, jotta ydinasekokeilukielto julistettaisiin volmaan ikuisiksi ajoiksi.

Britannian nootissa sanottiin, että Britannian edustaja neuvotteluihin nimitetään myöhemmin.

Yhdysvaltalainen miljonääri kirjoittanut Neuvostoliiton Pravdaan

Lontoo. — Yhdysvaltalainen miljonääri ja teollisuusmies Cyrus Eaton ehdotti viikonlopulla, että presidentti Eisenhowerin olisi tehtävä "kolmen päivän ystävyys- ja hyväntahdon vierailu Neuvostoliittoon."

Eaton, joka on vierailemassa Neuvostoliitossa, teki ehdotuksensa Pravdan sunnuntaisessa numerossa julkaistussa kirjoituksessa.

Tapaus oli yksi niistä harvoista, jolloin miljonääri on kirjoittanut neuvostoliittolaiseen sanomalehteen.

Fordin työläiset lakkoutuvat jos sopimusta ei tule

Detroit. — United Auto Workers Unio antoi Ford Motor-yhtiön työläisille oikeuden aloittaa lakon syyskuun 17 pnä, jos työehtosopimusta ei saada siihen mennessä.

Canada luvannut 10 vuotta sitten tunnustaa Kiinan

Ulkoministeriöstä kuitenkin ilmoitetaan, että sieltä ei löydy mitään asiaa koskevaa asiakirjaa

Courtenay. — Canada on lupautunut tunnustamaan jonain päivänä Kiinan Kansantasavallan hallituksen, sanoi CCFn johtaja Coldwell täällä viikon alussa.

"Olen itse nähnyt asiakirjan", sanoi Coldwell Comoxin alueen Canadian Clubin kokoukselle.

"Colombon konferenssissa Ceylonissa joulukuussa 1949 sovittiin, että Britannian kansojenyhteisön maat ennemmin tai myöhemmin tulevat tunnustamaan Kiinan hallituksen."

Mr. Coldwell, joka osallistui mainittuun konferenssiin, sanoi, että Canada, yhdessä toisten maiden kanssa, allekirjoitti sopimuksen sen jälkeen kun oli ilmoitettu, että Intia tunnustaa Kiinan Kansantasavallan hallituksen.

Seuraavana keväänä alkoi Korean sota, jatkoi Coldwell, eikä sittemmin ole tehty mitään tunnustamisen toteuttamiseksi.

"Mielestäni tragedia on se, että viimeisten kymmenen vuoden kuluessa olemme pakoittaneet Kiinan yhä lähemmäksi Neuvostoliittoa."

Ottawa. — Täällä ilmoitetaan, että ulkoministeriön arkistoista ei ole löytynyt mitään sellaista asiakirjaa, josta CCFn johtaja Coldwell puhui Courtenayssa, British Columbiassa äskettäin ja jossa hän väittää sovitun Kiinan Kansantasavallan hallituksen tunnustamisesta.

Vaikka viranomaisten taholta ei välittömästi ole sanottu Coldwellin muistaneen väärin tai vääristelleen totuutta, niin kuitenkin täällä väitetään, että mitään asiaa koskevaa asiakirjaa ei ole löytynyt.

Islannilla on "hyvä voiton mahdollisuus"

Lontoo. — Täkäläiset diplomaatit arvelevat, että YK:n Yleiskokouksen enemmistö voi asettua tukemaan Islannin päätöstä alueviensä rajan ulottamiseksi 12 meripeninkulman etäisyyteen rannasta.

Islannilla uskotaan olevan tässä hyvät mahdollisuudet silloin, jos asia ratkeaa yksinkertaisen enemmistön perusteella, sillä 12 mailin aluevesirajaehdotus sai Genevessa tämän vuoden alussa pidetyssä "Merilakikonferenssissa 35—30 hyväksymisen 20 maan pidättyessä äänestyksestä. Tässä äänestyksessä oli kuitenkin kysymys Canadan ehdotuksesta, jota Neuvostoliitto ei voinut kokonaan hyväksyä, vaikka se kannattaakin yleisesti 12 mailin aluevesirajoja. Tällä perusteella diplomaattipiirit katsovat, että Islannilla on "hyvät voiton mahdollisuudet" YK:n Yleiskokouksessa.

Eisenhowerin vakuuttelu ei vakuuttanut ketään

Puolusteli "sodan kuilun partaalla" seikkailua vältellen peruskysymyksiä ja kääntäen toisia asioita kokonaan päälaelleen

Laajasti mainostetussa, Pohjois-Amerikan kaikkiin maihin ja laajemmallekin suunnatun torstaiiltaisen radio- ja TV-puheensa yhteydessä USA:n presidentti Eisenhower tunsi ilmeisesti hallituksensa aseman Kiinaa vastaan tehtyjen hyökkäysten johdosta niin heikoksi, että hän joutui käyttämään suurimman osan ajastaan "vakuutteluun" sekä liittolaisilleen että Yhdysvaltain kansalle, jotta muutakaan ei muka voida tehdä.

Mutta nämä vakuuttelut huonon asian puolustamiseksi olivat niin ristiriitaisia ja toinen toistaan korvalle lyöviä, että ne aiheuttivat lisää huolestuneisuutta ja epäilyä Yhdysvaltain ulkopolitiikan suhteen ajattelevien amerikkalaisten ja erikoisesti Yhdysvaltain liittolaisten mielissä.

Tultuaan Newportin, R. I. lomapaikalta pääkaupunkiin erikoisesti tämän puheen pitoa varten, presidentti Eisenhower näytti TV:ssa hyvin vanhentuneelta ja väsyneeltä mieheltä.

Pitäen ilmeisen "luennon" niskoitteleville liittolaisilleen, presidentti Eisenhower puolusteli hallituksensa Formosan ohjelmaa kääntämällä Mynchenin sopimuksen päälaelleen selittäen, ettei hän halua sellaisen "virheen uusimista", vaikka lopsetkin tietävät, että Mynchenin petoksen oleellisena ja määräävänä piirteenä oli sotaval mistelu sosialistista maailmanosaa vastaan samassa hengessä, joskin toisissa olosuhteisa kuin Yhdyvaltain sotapäällystö on nyt valmistellut sotaa Kiinaa vastaan.

Puolustellessaan hallituksensa ohjelmaa oman kansansa kasvavaa arvostelua vastaan, presidentti sanoi jatkaneensa "johdonmukaisesti" Trumanin aloittamaa ohjelmaa — ikäänkuin kahden miehen virhe olisi yhtä kuin oikea lopputulos?

Toistaen Dullesin pari päivää aikaisemmin antamat sotaiset lausunnot Formosan, Guemoyn ja Matsun edelleen Yhdysvaltain hallussa pitämisestä, presidentti Eisenhower korotti äänensä ja sanoi, että hän pitää kuitenkin "neuvottelua" ja kysymysten rauhallista ratkaisua neuvottelupöydän ääressä sotatoimia parempana.

Mutta miten tämä äkkinäinen "neuvotteluhalu" sopii siihen kun Yhdysvallat on kymmenen vuotta kieltäytynyt tunnustamasta 600-miljoonaisen Kiinan kansan olemassaoloa ja estänyt äänestyskoneistonsa avulla Kiinaa saamasta sille laillisesti kuuluvaa paikkaa YK:n jäsenyydessä, sitä ei presidentti selittänyt.

Kaiken kaikkiaan presidentti Eisenhowerin suuri puhe sai ihmiskunnan enemmistön entistä huolestuneemmaksi Yhdysvaltain seikkailuohjelmasta "sodan kuilun partaalla".

Canadan dumpingivastainen laki suututtanut USAta

USA voi ottaa asian esille kansainvälisestä kauppa- ja tariffisopimuksesta keskusteltaessa

Ottawa. — Yhdysvaltain taholta on virallisest protesteerattu sen johdosta, että Canada on hyväksynyt uuden dumpinginvastaisen lakisäädöksen. Yhdysvaltain viranomaiset väittävät, että mainittu lakisäädös loukkaa kansainvälistä kauppa- ja tariffisopimusta.

USAn lähetystön virkailijat ilmoittavat protestin lähetetyn Canadan viranomaisille noin viikko sitten, mutta siihen ei ole vielä vastattu välittömästi Canadan taholta. Lähetystössä on myös huomioitu, että laki on saanut kuninkaallisen hyväksymisen ja niinollen on nyt voimassa.

Yhdysvaltain viranomaiset väittävät, että kansainvälisen kauppa- ja tariffisopimuksen 7. pykälässä määritellään tuontitullien mittapuuksi oikeudenmukainen markkinahinta.

Normaalisesti kansainvälisen kauppa- ja tariffisopimuksen puit teissa katsotaan oikeudenmukaiseksi tuontitavaran hinnaksi se, joka siitä tavarasta saataisiin kotimaisilla markkinoilla.

Mutta uuden lain mukaan hallituksella on oikeus korottaa dumppausvastaista tullia jos se havaitsee, että tuontitavaran hinnassa ei ole otettu huomioon kohtuullista voittoa. "Kohtuullinen"-sanan tulkinta jää tässä tapauksessa verotusministeriön tehtäväksi.

Yhdysvaltain viranomaiset sanovat, että he tulevat pitämään asiaa erittäin vakavana jos tätä lainlaadintaa käytetään yhdysvaltalaisia tuotteita vastaan.

Viranomaisten taholta sanottiin, että he olivat jo kuukausia sitten tehneet kantansa julkiseksi suusanallisesti, mutta vasta sen jälkeen kun säädöstä oli paremmin tutkittu Washingtonissa lähetettiin Yhdysvaltain taholta virallinen protesti.

Canadan ulkominiisteri Smith sanoi vielä keskiviikkona, että hän ei ole nähnyt mitään virallista protestia Canadan dumpinginvastaisen lakisäädöksen johdosta. Smith kuitenkin myönsi, että joitakin aikoja sitten hänelle oli suusanallisesti ilmoitettu Yhdysvaltain kannasta asiaan nähden.

Yhdysvaltain taholta ollaan erittäin huolissaan siitä miten uusi laki tulisi koskemaan yhdysvaltalaisen puuvillan, hedelmien ja kasviksien tuontia Canadaan.

Lakiehdotuksesta keskusteltaessa parlamentin alahuoneessa ennen sen hyväksymistä verotusministeri Nowlan oli sanonut, että hänen mielestään Canada ei loukkaa kansainvälisen kauppa- ja tariffisopimuksen henkeä.

Lain hyväksymisellä Yhdysvaltain viranomaisten suusanallisesta protestista huolimatta Canadan parlamentti ylenkatsoi Washingtonin mielipiteen asiassa.

Canadan taholta ei ole suunniteltu mitään hetikohtaista vastausta Yhdysvaltain protestiin.

Yhdysvaltain taholta voidaan vetää asia esille kun kansainvälisen kauppa- ja tariffisopimuksen valvonnasta huolehtiva valiokunta kokoontuu kuusi viikkoa kestäviin neuvotteluihin lokakuun puolivälissä.

"Mr. Montreal" Camillien Houde kuoli torstaina

Montreal. — Quebecin maakunnan nykyajan värikkäin poliitikko, "mr. Camillien Houde", joka oli sodan vastustajana pidätysleirillä sodan aikana ja kymmenen vuotta Montrealin pormestarina, kuoli torstaina sydänhalvaukseen kotonaan. Hän on elänyt hiljaiseloa "laakereillaan" vuodesta 1950 alkaen.

Sodan aikana Houde joutui pidätysleirille siksi kun hän julkisesti vastusti pakollista sotapalvelua. Myöhemmin, vv. 49—53 hän oli myös parlamentin jäsen.

Yhdysvaltain ja Kiinan lähettiläiden neuvottelun odotetaan alkavan pian

Ottawa. — Pääministeri Diefenbakerin ilmoitetaan luopuneen suunnitelmastaan saada Kauko-Idän kriisikysymys käsitellyksi YKssa.

Hallituspiireissä ollaan sitä mieltä, että ei ole olemassa mitään eriskoista syytä käsitellä Formosan salmella vallitsevaa kriisitilannetta YKssa, koska Yhdysvaltain ja Kiinan Kansantasavallan kesken neuvotellaan asiasta lähettilästasolla Varsovassa.

Juuri ennen parlamentin istunnon lopettamista viime lauantaina pääministeri oli ehdottanut, että YKn tulisi myötävakuttaa neuvottelujen alkamiseksi tästä kysymyksestä.

Pääministerillä ei kuitenkaan ollut mitään tarkoitusta rynnätä YKn turvallisuusneuvoston puheille valmiin päätöslauselman kanssa. Hänen tarkoituksenaan oli ollut vain, että YKn puitteissa kulissien takana olisi keskusteltu joistakin keinoista Kiinan ja Yhdysvaltojen saattamiseksi neuvottelupöydän ääreen.

Täällä pidetään jokseenkin varmana, että Formosan tilanne tulee esille YKn yleiskokouksen istunnossa, joka kokoontuu jälleen ensi tiistaina.

Tokio. — Tänne saapuneen tiedon mukaan Kiinan Puolan lähettiläs Wang Phing-nan on palannut kotimaastaan Puolaan. Kiinan ja Yhdysvaltain neuvottelujen odotetaan alkavan Varsovassa ensi viikolla.

Kiinan uutistoimisto on ilmoittanut, että Wang oli Pekingissä silloin kun pääministeri Chou Enlai ehdotti neuvotteluja Yhdysvaltain kanssa Formosan kriisin ratkaisemiseksi. Yhdysvallat on suostunut Wangin ja Yhdysvaltain lähettiläs Jacob Beemin välisiin neuvotteluihin.

Yhdysvaltain presidentti Eisenhower ilmoitti jo aikaisemmin tällä viikolla Yhdysvaltain olevan valmiin osallistumaan ehdotettuihin neuvotteluihin. Kiinan taholta ei ole annettu virallista vastausta Yhdysvaltain ilmoitukseen, mutta lähettilään lähteminen takaisin Puolaan on osoitus siitä, että neuvottelut alkanevat piakkoin.

VIIME TIEDOT

Montreal. — Canadan rautatiet ovat esittäneet transporttilautakunnalle pyynnön, että ne saisivat korottaa hetikohtaisesti rahtimaksujaan 19 prosentilla. Samoin ilmoitettiin rautatieyhtiöiden taholta, että ne tulevat vaatimaan oikeutta korotaa kivihiilen kuljeushintaa 25 sentillä tonnia kohden.

Lontoo. — Britannia räjäytti torstaina toisen vetypommin kahden viikon kuluessa Tyynellämerellä.

Ilmoitus räjäytyksestä annettiin vajaan kahdeksan tuntia sen jälkeen kun oli ilmoitettu Britannian ja Yhdysvaltain suostuvan neuvotteluun ydinaseiden kokeilukiellosta Genevessa lokakuun 31 päivänä.

Toronto. — Täällä ilmoitetaan, että ei ole mitään toiveita oluttyöläisten lakon päättymisestä tämän viikon lopulla. Union ja työnantajien neuvotteluja jatketiin torstaina työministeri Daleyn toimistossa. Neuvottelut jatkuva. edelleen tänään (perjantaina), mutta kummankaan osapuolen taholta ei ilmaistu mitään toiveita, että lakko saataisiin sovituksi viikonloppuun mennessä.

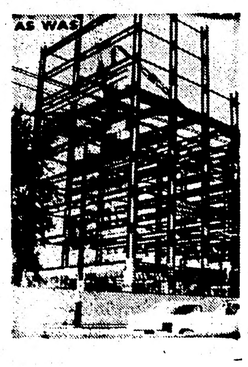

Ylimmäisestä kuvasta näkee miltä Canadian Carbide Companyn uusi 11 kerroksinen rakennus näyttää sen jälkeen kun se luhistui n. viikko sitten Torontossa. Rakennus sijaitsee Eglington-kadun varella. Alakuvassa näkyy, että uuden rakennuksen teräsrakennelma oli melkein täysin valmis kun onnettomuus tapahtui. Luhistumisen arvellaan aiheuttaneen noin $600,000 vahingon ja samalla rakennuksen valmistuminen viipyy huomattavasti. Rakennuksella oli tavallisesti toista sataa miestä töissä, mutta sen luhistuessa lauantai-iltana kukaan ei ollut rakennuksella ja kukaan ei loukkaantunut, vaikka osa rakennuksesta putosi kadulle ja tuhosi useita autoja.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75	3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30	
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75	

Tarttukoon Inco Mine-Millin ojennettuun käteen

Vaikka kaivostyöläisten Mine-Mill union puhemiehet ovat jatkuvasti ja moneen kertaan korostaneet, että he "eivät ole lakkokiihkoilijoita", ja että lakon asemesta he "haluavat ystävällistä sopimusta" kiistakysymyksistä, suuret päivälehdet ja uutistoimistot "ennustavat" kuitenkin, että Incon työmailla tulee lakko?

Tämä sellaisenaan heijastaa nyt vallitsevaa tilannetta. Sanomalehtimiehet yleensä ovat vetäneet sellaisen johtopäätöksen, että Incon tarkoitus on provosoida tilanne, missä kaivosmiehillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin tarttua "viimeiseen keinoon", lakkotaisteluun, oikeuksien puolustamiseksi.

Eivätkä sanomalehdet ole yksinään tällaista johtopäätöstä tehneet. Mainittakoon vain se tosiasia, että Incon ja M-M union välistä kiistaa käsitelleen sovittelulautakunnan enemmistöraportinkin loppuosassa on jotakin sellaista, mitä emme muista aikaisemmin tämänluontoisista asiakirjoista lukeneemme. Sovittelulautakunnan enemmistöraportti on kauttaaltaan "yhtiön hengen tuote". Mutta siitä huolimatta on sen lopussa avoin tunnustus, ettei sovittelulautakunta tunne kollektiivisten työehtosopimusten neuvotteluhistoriassa toista sellaista tapausta, missä työnantaja kieltäytyy Incon lailla kaikesta neuvottelusta yrittäesään saada union edustajat hyväksymään yhtiön kannan, että palkankorotuksia ja muita parannuksia ei nyt anneta — huolimatta lainkaan siitä kuinka hyvin maksukykyinen yhtiö on. Ihmetellä täytyy vain sitä, että miksi kaiken tämän jälkeen kyseissä "enemmistöraportissa" siunataan Incon "ei mitään neuvotteluja" asenne ja ehdotetaan työläisillekin sen hyväksymistä?

Selvästikin tässä on kysymys paljon enemmästä kuin muutaman sentin palkankorotuksesta. Incon ilmeisenä tarkoituksena on "iskeä suonta" työläisistään provosoimalla lakon siinä mielessä, että lakon aikana voidaan jotenkin heikentää mainehikasta Mine-Mill unioa.

Mikäli yhtiöllä tällaisia laskelmia on, se tulee niissä epäilemättä katkerasti pettymään, sillä historia osoittaa, että kaivosmiehiä ei moisella taktiikalla saada hyökkäämään toinen toistensa kurkkuun — vaan että he tulevat loppuun asti puolustamaan kollektiivisia oikeuksiaan. Yhtä varmaa on sekin, että jos Inco pakottaa nyt työläisensä lakkotaisteluun, se tulee kohtaamaan Sudburyn seudun väestön yhteisen, kallionlujan rintaman. Ja mikä tietää, jääkö canadalaisten palkäksi vaatimukseksi vain palkkojen oikeutettu korotus, kuten nyt on asianlaita, jos Inco aikoo yrittää väsyttää työläisensä pitkäaikaisella lakolla?

Lakko on kuitenkin sellainen taistelumuoto, että työväenliike turvautuu siihen vasta sitten, kun mitään muuta keinoa ei enää ole. Sellainen lakko, jonka Inco ilmeisesti aikoo provosoida, tulee aiheuttamaan suuria pulmia ja menetyksiä, ei vain työläisille ja nikkelialueen kunnille, mutta myös itse Incolle, niin suuri ja mahtava kuin se onkin.

Tässä mielessä on lämpimästi tervehdittävä sitä kun Mine-Mill unio yrittää ärsyttävistä provokatioteoista huolimatta vieläkin päästä rauhalliseen sopimukseen ilman lakkoa. M-M union ikuiseksi kunniaksi jää sen nykyinen harkittu ja neuvotteluhaluinen asenne. Mutta lakon välttämisessä tarvitaan hyvää tahtoa kummaltakin puolen — ja jos Inco kieltäytyy tarttumasta M-M union ojennettuun rauhan käteen, se yksinään vastaa tietenkin silloin seurauksista.

Me toivomme järjen voittoa — sitä, että Inco tarttuisi M-M union ojennettuun käteen ja ryhtyisi Canadan lakien kirjaimen ja hengen mielessä todella neuvottelemaan uudesta työehtosopimuksesta vähemmistöraportin perusteella, kuten kaivosmiehet ovat rauhantahtoisesti esittäneet.

Canadan edustajisto YK:ssa

Kuten tiedetään, YK:n Yleiskokouksen virallinen istunto alkaa tiistaina, syyskuun 16 päivänä.

Ottawasta tulleiden uutistietojen mukaan Canadan 10-henkisen edustajiston johtajana tulee toimimaan ulkoministeri Smith. Edustajistomme muina varsinaisina jäseninä ovat: senaattori Gunnar S. Thorvaldson, Winnipegistä, tri Reginald P. Vivian (PC Durham) ja Canadan vakituinen YK:n edustaja Charles S. A. Ritchie. Edustajistoon kuuluu lisäksi kuusi varajäsentä.

Tätä kirjoittaessa ei ole vielä tiedossa mitä kysymyksiä tulee nyt Yleiskokouksen käsiteltäväksi, mutta työn puutetta ei sillä elimellä ilmeisestikään ole!

Ottakaamme joitakin esimerkkejä: YK:n Yleiskokouksen vastapidetty ylimääräinen istunto päätti ryhtyä toimenpiteisiin yhdysvaltalaisten ja brittiläisten interventiojoukkojen kotiuttamiseksi Lähi-Idän maista, Libanonista ja Jordaniasta. Tämä päätös rauhoitti sikäläisen vaaratilanteen — mutta nyt Yleiskokouksen kokoontuessa ei ole vielä tuotettu yhtään interventiosotilasta pois sieltä. Selvästikin Yleiskokouksen velvollisuus on huolehtia siitä, että sen päätös toteutetaan viivyttelemättä tältä kohdalta.

Kaukoidässä on Yhdysvaltain valtiosihteeri Dullesin "sodan kuilun partaalla" seikkaluohjelma johtanut taas äärimmäisen kireään vaaratilanteeseen. Canadan pääministeri Diefenbaker sanoi alahuoneen istunnon päättäjäistilanteessa, että Kiinan rannikkosaarten timioilta muodostunut vaaratilanne pitäisi alistaa YK:n käsiteltäväksi. Tämä ehdotus, mihin sisältyy myös ajatus Yhdysvaltain "kasvojen pelastamisesta", on ilmeisesti saanut kannatusta joissakin muissakin piireissä koskapa Washingtonin sanotaan olevan kovin närkästyneen ja pelästyneen mr. Diefenbakerin ehdotuksesta, ilmeisesti siksi kun Yhdysvallat pelkää joutuvansa YK:n tuomittavaksi tästä vaaratilanteesta.

Islannin "turskasota" voi myös tulla YK:n Yleiskokouksen käsiteltäväksi. Kuten muistetaan, Islannin hallitus laajensi aluevesiensä rajan kahdentoista meripeninkulman päähän siinä mielessä, että se voisi estää ryöstökalastuksen aluevesillään. Britannia on kuitenkin voimakeinoin uhmannut tätä päätöstä ja lähettänyt tykkiveneittensä tukemana englantilaisia kalastuslaivoja Islannin aluevesille. Tämän johdosta on Islanti esittänyt "varkaussyytöksiä" Britanniaa vastaan ja selittänyt, että asia alistettanee YK:n Yleiskokouksen käsiteltäväksi.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Jacob Järvis, Lockerby, Ont., täyttää maanantaina syyskuun 15 pnä 78 vuotta.

John Rajala, Matachewan, Ont., täyttää maanantaina, syyskuun 15 pnä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

NAULAN KANTAAN

Ihminen voi erehtyä monta kertaa, tavataan sanoa, mutta hän ei ole epäonnistuma ennen kuin hän rupea syyttämään toisia. Minä katson, herra presidentti, että tämä soveltuu myös kansakuntiin, ja se on erittäin sattuva kuvaus Yhdysvaltain hallituksesta nykyvaiheessa. Kaikesta, mikä menee väärin, syytetään kommunisteja. Minä katson, että osa syystä lankeaa lähemmäksi kotia.

— USA:n senaattori Fulbright.

KENRAALIMAJURIN "SYNNINTUNNUSTUS"

Minä palvelin 33 vuotta ja 4 kuukautta maamme toimehikkaammissa asevoimissa — merijalkaväkikorpuksessa. Minä palvelin kaikissa upseeriasteissa, toisesta luutnantista (värikistä) kenraalimajuriin saakka. Ja sinä aikana minä olin suurimman osan ajastani Wall Streetin rahamiesten ja pankkiirien hyväksi toimineena korkea-arvoisena voimamiehenä.

Täten minä autoin Meksikon ja erikoises i Tampicon saamista turvalliseksi Amerikan öljypiireille v. 1914. Minä autoin Haitin ja Kuuban saamista säädylliseksi pakaksi jo:ta National City Bank kerää voitto-osinkoja. Minä autoin Nicaraguan puhdistamista Brown Brothersin kansainväliselle pankkiilikkeelle v. 1909—122.

Minä toin valoa Dominican tasavaltaan Amerikan sokeripiirien hyväksi v. 1916. Mnä autoin saamaan Hondurasin "oikeaksi" Amerikan hedelmäyhtiöille v. 1903. Kiinassa, vuonna 1927, minä autoin huolehtimista siitä, että Standard Oil-yhtiö sai toimia häiritsemättä.

— Kenraalimajuri Smedley Butler, U. S. Marine, Corps.

Kuolemanleikkiä sodan rajalla

Lontoo. — (DLP) — Englantilaisten lehtien enemmistö ilmaisee levottomuutensa amerikkalaisten asevoimien uusien provokatiotoimenpiteiden johdosta Kiinan Kansantasavaltaa vastaan.. Vain harvat sanomalehdet, kuten esimerkiksi Daily Mail, yrittävät sysätä syyn jännityksen luomisesta Kauko-Idässä Kiinan Kansantasavallan niskoille.

Vaikutusvaltainen lontoolainen sanomalehti Times sanoo että USitekisi viisaasti, jos seuraisi "monien ystäviensä ja liittolaistensa" neuvoja ja kieltäytyisi tukemasta chiangkaishekiläisiä. Lehti osoittaa, että amerikkalainen politiikka ja kysymys rannikkosaarista (kiinalaisista) uhkaa maailman rauhaa.

Daily Teleghaphissa on julkaistu ylähuoneen jäsenen Elibankin kirjo, jossa tuomitaan yritykset sekaantua Kiinan sisäisiin asioihin ja arvostellaan englantilaisen hallituksen asennetta, joka tosiasiassa myötätukee Kauko-Idässä vaarallista sotakiihoitusta harjoittavaa USAn hallitusta.

Monet lehdet hyväksyvät Kiinan Kansantasavallan hallituksen valmiuden alkaa uudelleen kiinalais-amerikkalaisneuvottelut lähettilästasolla. Sanomalehti Yorkshire Post huomauttaa, että kuolemanleikki "sodan rajalla", joka on saanut sijaa viime viikkoina Kauko-Idässä, on herättänyt Englannissa mitä suurinta levottomuutta. Lehti korostaa, että jos USA ja Kiinan Kansantasavalta pääsisivät sopimukseen ratkaistavasta Formosan ongelmasta, niin tämä tekisi lopun tilanteesta, joka jatkuvasti luo uhkaa maailmanrauhalle.

Manchester Guardian kirjoittaa levottomana, että vieläpä sillä hetkellä, jolloin aiotaan ottaa konkreettiset askeleet Kauko-Idän jännityksen lieventämiseksi ja rauhanteitse ratkaisemiseksi, amerikkalaiset sotalaivat usein loukkaavat Kiinan Kansantasavallan säätämää 12 meripeninkulman aluevesivyöhykettä. nostattaen tällä Kiinan kaikkein voimakkaimman vastalauseen. Lehden mielestä tämä vahingoittaa mahdollisuutta päästä sopimukseen.

Ammattiliitot esittävät Bevania Laborin johtoon

Lontoo. — Vaikutusvaltaisten englantilaissten ammattiliittojen johtajat ovat kehoittaneet Aneurin Bevania, labourin vasemmistosiiven entistä johtajaa, ottamaan vastaan labourpuolueen puheenjohtajan toimen, kirjoittaa AFPn kirjeenvaihtaja Jacques Boetsch.

Tämä huomattava uutinen, joka pääsi julkisuuteen käytäväkeskustelujen aikana perjantai-iltana nyt päätyneessä Bournetmouthin ammattiyhdistyskongressissa, voi vaikuttaa huomattavalla tavalla labourin vaalitaisteluun, jos Bevan hyväksyy ehdotuksen. Kaikesta päätäen on tarkoituksena, että Hugh Gaiskell jää edelleen labourin parlamenttiryhmän johtajaksi. Vieiä ei tiedetä, miten Bevan itse suhtautuu ehdotuksen.

Tämä on ilmisesti taktillinen toimenpide. Puolueen johdolle halutaan antaa rohkeutta ja poliittista mielikuvitusta, jota monien mielestä , nykyiseltä puoluejohtajalta Gaistkellistä puuttuu, luomatta kuitenkaan hajaannusta puolueen keskuuteen tai kukistamatta Gaitskellia — sen vuoksi tahdotaan hänen jäävän parlamenttijohtajaksi edelleen. Gaitskellin katsotaan olevan parempi talousmies kuin politiikko, parempi hallintomies kuin puhuja. pystyvämpi ratkaisemaan puolueen sisäisiä vaikeuksia kuin raivaamaan uusia poliittisia teitä.

Jos Bevan hyväksyy ehdotuksen. voi hän olla ehdottoman varma siitä, että hän saa ehdottoman enemmistön puolelleen Scarboroughin kongressissa. Ammattiliiton äänten lisäksi voi Bevan laskea saavansa huomattavan määrän "poliittisia" ääniä, koska hän on aina ollut suuressa suosiossa puolueen keskuudessa.

N-liiton voimalaitosten ministeri Canadassa

Montreal. — Neuvostoliiton valtuuskunta maailman voimakonferenssiin saapui tänne maanantaina Neuvostoliiton sähkövoimalaitosten ministerin A. S. Pavlenkon johdolla.

Mr. Pavlenko on ensimmäinen neuvostoministeri, joka on vieraillut Canadassa viimeisen kahden vuoden aikana.

Puhuessaan haastattelijoille Queen Elizabethin hotellissa mr. Pavlenko puhui maansa sähkövoiman kehittämisen suurista mahdollisuuksista ja Neuvostoliiton ja Canadan insinöörien edessä olevista teknillisistä ongelmista.

Hänen mukanaan on maailman suurimman Kuibyshevin voimalaitoksen pääjohtaja.

Ministeri viittasi Ontario Hydron pääinsinööri tri Otto Holdenin ja canadalaisten liikemiesten äskettäin tekemään vierailumatkaan Neuvostoliitossa. Holden oli kehoittanut Canadaa ja Neuvostoliittoa vaihtamaan sähköinsinöörejä.

"Me kannatamme täydellisesti tätä ajatusta", sanoi mr. Pavlenko. "Me olemme jo vaihtaneet tietoja kokemuksistamme teidän insinöörienne kanssa."

Canadalla ja Neuvostoliitolla on ongelmana laskea betonia talven aikana ja käyttää jokia, joissa uitetaan tukkeja.

Ministeri sanoi mr. Holdenin olleen kiinnostuneen Neuvostoliiton tekniikkaan tehdä patoja savi- ja santapohjaan, jota toisten maitten insinöörit pitävät mahdottomana.

Mr. Pavlenko sanoi, että Neuvostoliitossa tehdyt suuret polttoaineiden löydöt ovat toisen maailmansodan jälkeen muuttaneet voimakysymystä Neuvostoliitossa.

"Meillä on suuret vesivoimalähteet, joita on vain vähän käytetty", sanoi hän. Neuvostoliitossa tuotetaan 48,000,000 kilowattia sähköä ja suunnitelman mukan tuotanto tulee v. 1965 mennessä nousemaan 60,000,000 kilowattiin.

Mr. Pavlenko oli tyytyväinen siihen kun Canadan ja Neuvostoliiton keskinäinen tieolonantovaihto on lisääntynyt.

"Tämä osoittaa", sanoi hän, "että on mahdollisuuksia parantaa teknillisiä-, kauppa-, tieteellisiä ja kulttuurisuhteita keskenämme."

Lopuksi hän huomautti nauraen: "Haluan käyttää erityistä sanontaa. Yhteytemme osoittavat, että canadalaisten ja venäläisten sydämet sykkivät samassa tahdissa."

7 pakkasastetta Ylä Savossa

Kuopio. — Pikkulammet jäätyivät pohjiaan myöen viikon vaihteessa Ylä-Savossa vallinneen kovan kylmyyden takia. Iisalmen Runnilla mitattiin sunnuntain vastaisena yönä 7 pakkasastetta. Emäntäkoulun ympäristössä lämpötila laski —4:ään. Maa oli kauttaaltaan aamulla kuuran peitossa. Perunan varret mustuivat ja kaurakylvökset kärsivät tuntuvia vahinkoja.

Kuopion seuduilla olivat yöt jonkin verran lämpimämpiä, mutta elohopeat pysähtyivät mittareissa nollan seutuville. Kylmää oli taas Mikkelin alueella, jossa säähavaintoaseman mittarit osoittivat sunnuntainvastaisena yönä maassa —3,9 astetta ja kahden metrin korkeudella maasta —2,9 astetta.

N-liitto siirtää kalalajeja

Lontoo. — Neuvostoliiton uutistoimisto Tass tiedoitti täällä tiistaina, että Neuvostoliitto on ensinmäinen maa, joka on ryhtynyt siirtämään kaloja suuremmassa määrässä yhdestä toiseen mereen. Uutisessa sanotaan, että hallituksen toimesta on kuljetettu Murmanskin vesistöstä 16,000,000 "gorbushaa" (lohen sukuista kalaa) Sahalinin saaren vesistöön.

105-vuotias ensimmäisellä lentomatkalla

Toulouse. — Mrs. Louise Blanc, joka uskotaan Ranskan vanhimmaksi naiseksi. saapui tänne Pariisis.a lentoteitse keskiviikkona ja sanoi, että ictuessaan lentokoneessa oli avan samaa jos hän olisi istunut kotonaan Pariisissa.

Häntä oli vastassa lentokentällä 300 henkilöä kun hän saapui 80-vuotiaan tyt ärensä kanssa. Hän saapui kotikauppalansa Puylaurensin järjestämiin juhlallisuuksiin. "Lentokone on hiljainen bussiin verrattuna", sanoi hän.

Vieraiden vaikea päästä Moak Lakelle

Winnipeg. — Manitoban työasiain min:steri John Thompson on antanut ymmärtää, että kahden tai kolmen kuukauden kuluttua International Nickel Companyn uuteen pohjoisessa sijaitsevaan kaivoskylään järjestetään paikkoja vieraiden majoittamiseksi. Thompson selosti, että hallitus on kehoittanut asianomaisia saamaan mahdollisimman pian valmiiksi hotellin Thompson nimiseen kylään.

Mystery Laken kunnallisalueen johtaja Carl Nesbitt on arvioinut, että hotelli valmistuu vasta kuluvan vuoden lopussa. Mahdollisesti hallituksen toimesta järjestetään alueelle perävaunuasuntoja, joissa vieraat voisivat yöpyä. Näin ollen kauppamatkustajat, unioiden johtajat sekä papit voisivat yöpyä alueella.

Toisaalta Incon varapresidentti James Parlee on ilmoittanut Thompsonille, että alueen työläisiä edustavien unioiden johtajat pääsevät nytkin alueelle, jos järjestävät matkansa Incon kautta. Hän myös vakuutti, että unioiden johtajat pääsevät tapaamaan jäseniään alueella. Tämä kuitenkin koskee etupäässä niitä unioita, jotka ovat työläisten tunnustettuina edustajina.

Asia tuli esille joku aika sitten kun erään union johtajalta kiellettiin pääsy alueelle.

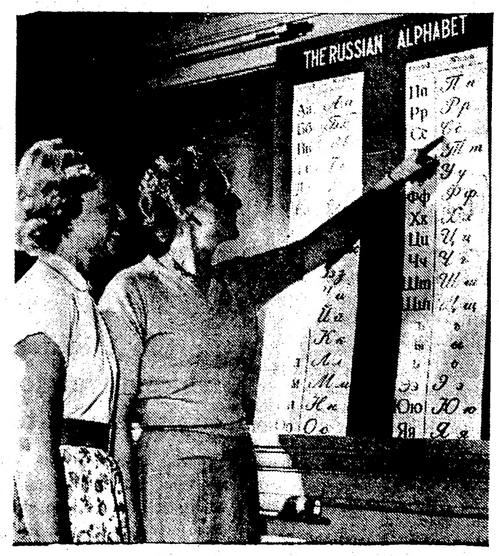

Tänä syksynä ryhdyttiin ensimmäisen kerran historiassa opettamaan venäjänkieltä Toronton korkeakoulujen oppilaille. Opettajana on Helen Cox (oikealla), joka oppi venäjänkielen Toronton yliopistossa. Hän parhaillaan opettaa venäjänkieltä 19 oppilaalle. Kuluneet kaksi vuotta hän on opettanut venäjänkieltä canadalaisille tiedemiehille.

Itävaluuttojen määrä kasvaa Suomessa - hallitus vastuussa

Helsinki. — KU — Suomen Pankissa olevien itävaluuttojen määrä oli niiden käyttämättömyyden takia jälleen noussut heinäkuun aikana siten, että ne kuun lopussa olivat 14,4 miljardia markkaa oltuaan vielä kuukautta aikaisemmin 12,5 miljardia markkaa. Mainittakoon, että viime syksynä maamme maksutase Neuvostoliiton ja muiden itäryhmien maiden kanssa oli vielä passiivinen, ts. olimme velkaa kauppakumppaneillemme mutta devalvaation ja tuonnin vapauttamisen jälkeen on lisätty siinä määrin tuontia lännestä, varsinkin Länsi-Saksasta ja Ruotsista, ja samaan aikaan supistettu tuontia NLsta ja kansandemokratian maista, että itävaluuttojen ylijäämämme on paisunut ennennäkemättömäksi.

Tapahtunut kehitys johtuu yksinomaan suomalaisista, ulkomaankauppaa käyvistä ja tästä kaupasta vastuussa olevista piireistä, jotka eivät ole monista puheista huolimatta tehneet mitään tilanteen parantamiseksi. Sensijaan että ostettaisiin niistä maista m.m. Neuvostoliitosta, jotka haluavat ja kykenevät ostamaan meidän tuotteitamme, on sensijaan ostettu määrättömästi Länsi-Saksasta, joka ei ole ostanut meidän tuotteitamme kuin puolet siitä, mitä saksalaisia tuotteita on tuotu Suomeen.. Vajauksellisen länsikaupan johdosta on nyt myös johdettu idänkauppa asteelle, jonka seurauksena ei voi ennenpitkää olla muu kuin maallemme ja vientiteollisuudllemme turmiollinen viennin supistus.

Uuden hallituksen taholta on tässä asiassa odotettavissa yhä pahempaa, sillä kokoomuspuolueen johtavat talousmiehet ovat toistuvasti viime kuukausina vaatineet kaupan suuntaamista yhä enemmän länteen, mikä tietäisi vientimme romahdusmaista laskua. Suomen pelastus on vain siinä, että ryhdytään nopeasti elvyttämään tuontia NLsta Puolasta, Tshekkoslovakiasta, Itä-Saksasta ja muista kansandemokratian maista, joista tuontimme on tämän vuoden aikana pudonnut murto-osaan entisestään.

TÄYSI VAPAUS SAATAVA NL-ENGLANTI KAUPALLE

Bournemouth. — Borneumouthissa koolla oleva Englannin ammattijärjestökongressi hyväksyi torstaina yksimielisesti päätöslauselman, missä vaaditaan kokonaan vapautettavaksi Englannin tavarainvaihto Neuvostoliiton kanssa. Länsivaltojen hallitukset päättivät äskettäin helpottaa rajoitusmääräyksiä kuitenkaan poistamatta niitä kokonaan.

Kongressi hyväksyi ammattijärjestön harjoittaman palkkapolitiikan. On vastustettava kaikkia yrityksiä estää työläisten esittämiä palkkavaatimuksia ja heidän elintasonsa alentamista. Tätä koskevan päätöslauselmaehdotuksen oli tehnyt kuljetus- ja kaivostyöläisten liiton puheenjohtaja Frank Cousins.

Eräässä toisessa päätöslauselmassa tuomittiin hallituksen talouspolitiikka. Siinä sanottiin konservatiivien hallituksen epäonnistuneen täydellisesti hoitaessaan kansakunnan talousasioita siten, että täystyöllisyys olisi säilynyt.

Talousvaliokunnan puheenjohtaja Alan Biruch huomautti lisälausunnossaan, että kuluneen vuoden aikana työttömyys on lisääntynyt ja olosuhteet teollisuudessa huonontuneet.

Osallistui pankin ryöstöön auttaakseen siskoaan koulussa ja veljeään papiksi

Toronto. — Tekoaan katuva nuori mies, 21-vuotias John D. MacIsaac, sanoo langenneensa rikoksen tielle vain siksi, että hän voisi auttaa perhettään isän joutuessa työttömäksi.

MacIsaac sanoi, että hänen nuori sisarensa oli joutua pois koulusta, ja että hänen papiksi lukevan veljensä edessä oli myös opin tien sulku.

Nuori pankkirosvo myönsi avoimesti poliisituomari W. F. B. Rogersin edessä, että hän ajoi pakoautoa, jonka matkustajina oli kolme pyssymiestä jotka ryöstivät Lansdowne Avenuella sijaitsevasta Canadian Bank of Commercen haaraosastosta kesäkuun 10 pnä $6,625. MacIsaac sanoo siitä summasta saaneensa $1,075. Varsinaiseen ryöstöön osallistumisesta syytetyt ovat: 24-vuotias Robert Henderson ja hänen 28-vuotias veljensä Roy sekä saman veljessarjan 35-vuotias Donald joka on pidätettynä todistajana. 48-vuotias Stanley Elliot on syytettynä ryöstön avustamisesta.

MacIsaac sanoo pysäköineen autonsa — moottori käynnissä — pankin lähettyville toisten mennessä pankkiin. "Minusta tuntui että he olivat siellä vain pari kolme minuuttia ennen auton ovelle tuloa" sanoi MacIsaac.

Kysyttäessä miksi hän osallistui pankkirosvoukseen hän sanoi: Siksi kun hänen isänsä joutui pois työstä "eikä meillä ollut muuta tulolähdettä". Hän sanoi siskonsa ja veljensä tulevaisuuden olevan vaarassa.

SITÄ JA TÄTÄ

EI ANTANUT SANANSIJAA

Vaimo tuli vierailulta ystävättärensä luota ja purki huonoa tuultaan miehelleen.

"Voitko kuvitella, että koko illan hän haukotteli minun puhuessani?"

"Oletko varma, että hän haukotteli?" kysyi aviomies. "Kenties hän vain yritti sanoa jotakin."

HELPPO VASTATA

Lakimies suuttui ristikuulustelluaan oikeudessa naista, joka pysyi rauhallisena.

Lopuksi lakimies sanoi:

"Te sanoitte, ettette ole saanut koulusivistystä, mutta vastaatte minun kysymyksiini älykkäästi."

Nainen vastasi: "Vastatakseen teidän typeriin kysymyksiin ei tarvitse saada koulusivistystä."

PÄIVÄN PAKINA

Koska ja miten lennetään kuuhun?

Jutellaanpa vaihteeksi jostakin sellaisesta mistä meillä tavallisilla pulliaisilla on vain hyvin vähän tietoa — vaikka se kiinnostaakin meitä toisinaan erittäin suuresti.

Tarkoitamme avaruuslentoja, sputnikeja, raketteja, lentoa kuuhun jne.

Kun emme voi valitettavasti näistä asioista puhua muuta kuin "isoilta pojilta kuultua", niin lainaamme Northern Neighbourn-nimisestä erittäin mielenkiintoisesta julkaisusta artikkelin "Mihin lennämme tästä" tai oikeammin tärkeimmät osat siitä.

Ennustaen "niin suuriarvoisia kuin Sputnikit ovatkin, ihmiskunnan rakettialan voitot ovat vasta tulossa", mainitussa kirjoituksessa selitetään:

Ihmisen täytyy ensiksi ampua avaruuteen jotakin kosmillisessa nopeudessa, noin 37,000 mailin tuntinopeudella. Tämä on se nopeus, jonka avulla voimme jättää aurinkokuntamme ja suunnata matkamme tähtiin.

Mutta! Jos emme voi tehdä muuta kuin ampua hiiren aurinkoon, se ei auta meitä lainkaan. Avaruusliikenne vaatii paljon suurempia laitteita kuin Sputnik No. 3.

Siksi voidaan odottaa, että neuvostotiedemiehet lähettävät pian avaruuteen todella jättiläiskokoisia laitteita.

Monet täkäläiset sanomalehdet pilailevat Cape Canaveralin rakettimiesten kummia otteita. Mutta paljoakaan ei puhuta heidän epäonnistumiensa todellisista syistä. He ovat kaukana jälessä Neuvostoliitosta matematiikan ja elektroniikan suhteen. Tosiasia on, että kehittyneet laskukoneet, jotka ovat olleet kauan Neuvostoliitossa käytännössä, ovat vieneet suurta osaa Sputnikien onnistumisessa. Avaruuslaitteiden lähetys vaatii suunnattoman paljon laskusuorituksia, joita inhimillinen järki ei voi suorittaa. Neuvostoliiton viimeisimmät saavutukset tällä alalla ennustavat suurta edistystä avaruuslennon alalla.

He yrittävät saavuttaa 37,000 mailin tuntinopeuden ilman atomivoiman käyttöä. Voitte siis sanoa avaruuslentoon kiintyneille ystävillenne, että Neuvostoliitossa kehitetyllä polttoaineella voidaan suorittaa lento kuuhun. Mutta siitä huolimatta siellä kehitetään kiireellisesti avaruuslentoon soveltuvaa atomikäyttöistä konetta... Syy tähän on seurava. Jos lentäisimme Mars-tähteen 37,000 mailin tuntinopeudella, matka vatisi 27 kuukautta. Plutoon matkustaminen vaatisi sillä vauhdilla 19 vuotta! Avaruuslento vatii selvästi suurempaa nopeutta.

Siksi ette ole väärässä jos selitätte, että tulossa on paljon suurempia ja nopeampia sputnikeja, joissa on käyttövoimana sekä kaasu- että atomivoima.

... Mutta me emme näe atomikäyttöisiä raketteja ennenkuin tiedemiehet ovat varmoja, että ne eivät putoa maahan, missä ne aiheuttaisivat suurta vahinkoa ihmisille...

Sen lisäksi tulevaisuuden sputnikit nousevat korkeammalle. Mitä korkeammalla avaruudessa ne maapalloa kiertävät, sitä kauemmin ne pysyvät siellä, ja sitä arvokkaampia laboratorioita ne ovat.

Siksi voidaan luottamuksella ennustaa sputnikia, joka kiertää maapalloamme 600 mailin korkeudessa, eikä tule sieltä koskaan alas. Keinotekoinen ikuinen kuu!

... Jos katselette Sputnikia, ette voi olla huomaamatta, että se pyörii ympäri. Ne eivät ole... 'orientoituneet avaruudessa'. Tällaisella pyörivällä Sputnikilla on rajoitettu arvo avaruudessa. Siksi neuvostotiedemiehet kehittävät 'avaruudessa orientoituvaa' Sputnikia. Tämä ongelma on ratkaistava ennenkuin voidaan valmistaa todellinen avaruuslaiva. Tällaiset tulossaolevat, ikuisesti avaruudessa pysyvät, orientoituneet sputnikit voivat palvella maapalloa lähellä olevina laskuasemina.

Hiiret ovat hyviä koe-eläimiä vissejä biokemiallisia kokeita varten. Siksi neuvostotiedemiehet tulevat lähettämään avaruuteen lisää koiria ennenkuin ihminen lähtee avaruuslennolle...

Neuvostoliiton kosmisia asioita tutkivat tiedemiehet vastustavat jyrkästi kaikkia epäonnistumisia rakettikokeilujen yhteydessä. Heidän kokemuksensa on osoittanut, että jos tehdään riittävästi suunnitelmia ennen kokeiluja, epäonnistumiset voidaan välttää.

Maan satelliitti — Sputnik, jossa on ihmismatkustaja, tulee ennen kuin ihminen voi suoritta lennon kuuhun.

Mutta tätä ennen näette taivaalla jo paljon muutakin. Lento kuuhun (ilman ihmismatkustajaa) raketilla, joka saavuttaa 24,000 mailin tuntinopeuden, on seuraava suuri edistysakel. Kysymys ei ole vain "kuuhun ampumisesta", vaan suuresta historiallisesta kehityksestä.

Te ette mahdollisesti näe tätä huomenna, mutta se tulee melko pian, sillä Neuvostoliitosta tiedoitetana pian ihmeellisestä uudesta kehityksestä.

* * *

Panematta lainkaan omaa "Eskon puumerkkiä" tähän ennustukseen, me jäämme mielenkiinnolla seuraamaan minne sitä todella täältä ensiksi lennetään.

— Känsäkoura.

Tavoitteen puoliväli on jo saavutettavissa

Vapauden haasteryntäysvauhti yhä kiihtyy, sillä yhden vuorokauden aikana sen jälkeen kun julkaisimme viime katsauksen torstain lehdessä Vapauden konttoriin saapui kaikkiaan $383.30 lahjoituksina ja suuri määrä uusia haasteita. Näin ollen, kun huomioidaan, että sitä ennen oli saapunut yhteensä $2,515.60, yhteinen tulos tätä kirjoittaessa on $2,898.90 ja haasteryntäyksen "virallisen" tavoitteen puoliväli on melkein saavutettu, sillä päämääränä on $6,000.

Tässä katsauksessa saimme vastaanottaa kaksi huomattavaa lahjoitusta. Canadan Suomalaisen Järjestön Long Laken Osasto lahjoitti $100 lehtemme, Vapauden, tukemiseksi ja Finnish-haalin taloudenhoitajat Sudburyssa, Aino ja Arvi Lahti, järjestivät torstai-iltana haalille erikoisen bingotilaisuuden, josta saivat $82.30. Tämä summa on lahjoitettu Vapaudelle ja tilaisuuden järjestäjät ovat haastaneet Työn Puiston isäntäväen sekä Timminsin kolme touhukasta emäntää jatkamaan samaan tapaan, jotta lehtemme ilmestyminen olisi turvattu.

Vapauden haasteryntäys on ollut käynnissä vasta vajaa kaksi viikkoa, joten tähän astista saavutusta on pidettävä kaikin puolin hyvänä ja tuntuu siltä, että vauhti on edelleen kiihtymässä. Tämä on vasta viides katsaus ja saavutusta on pidettävä erinomaisena. Seuraavassa katsauksessa varmasti ylitetään puolet tavoitteesta ja pian sen jälkeen päästään tavoitteeseenkin.

FINNISH-HAALIN TALOUDENHOITAJAT AINO JA ARVI LAHTI tänä aamuna lahjoittivat Vapauden haasteryntäysrahastoon $82.30, joka oli puhdastulo siitä bingotilaisuudesta, jonka he järjestivät Finnish-haalille eilen illalla Vapauden tukemiseksi. Uuttera pariskunta lausuu seuraavasti: Sydämellinen kiitos kaikille, jotka osallistuitte järjestämäämme bingotilaisuuteen. Mielihyvin ojennamme Vapauden haastekampanjarahastoon $82.30, jonka summan vain teidän uhrautuvaisuudella ja yhteisellä yrityksellä aikaan saimme.

Samalla haastamme virkaveljemme, Työn Puiston huoltajat, Tekla ja Anselm Käärläisen järjestämään jonkinlaisen tilaisuuden, minkä itse katsovat parhaaksi, saman asian tukemiseksi. Haastamme myös Timminsista KOLME TOUHUKASTA EMÄNTÄÄ: Entisen lapsuusaikaisen naapurin Hilma Waldonin, kuuluisalta Kuparisaarelta kotoisin olevan kunnon kaverin Hahton Maijan ja kolmanneksi kaikille tunnetun touhukkaan Tannerin Nettan. Pankaapas tyttäret töpinäksi, että saadaan Vapauden haasteryntäys onnellisesti toivottuun päämäärään.

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO, Long Lake, Ont., lahjoittaa $100.00 Vapauden hyväksi ja haastaa South Porcupinen ja Kirkland Laken osastot lahjoittamaan vointinsa mukaan.

ALMA JA LAURI KARJALAINEN, Long Lake, Ont., vastaavat $5.00 Tili ja Vic. Hännisen haasteeseen ja haastavat seuraavat jatkamaan haastetta: Anna ja Vilho Vihuri, Bertha ja Kaarlo Toikka, Mary ja Evert Alho sekä Lea ja Niilo Toikka, kaikki Long Lakelta, Ont.

WILLIAM HAAPALAINEN, Montreal, Que., vastaa $3.00 E. Erkkilän haasteeseen.

KAINO NIITTYMAA, Montreal, Que., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Kaisa Ippola ja Alexsilna Oksanen, Montreal, Que. sekä Hilja Kankkunen, Wahnapitae, On. Antakaa haasteiden edelleen vyöryä!

FRANK PALOLA, Saskatoon, Sask., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Frank Välilä ja Oscar Mäki, Dunblane, Sask.

A. ETTALA, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja haastaa Lauri Lahden, Port Arthurista, Ont., viemään ryntäystä eteenpäin.

VOITTO WUORINEN, Kaministiquia, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin tai paremmin: Arnold Lehto ja Bill Laatu, molemmat Kaministiquiasta, Ont.

AINO JA ANTTI PITKÄNEN, R. R. 2, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $4.00 oman lehtensä Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Onni Mäkelä ja Jack Mäenpää, Lapin Jackista, Ont.

S. OJALA, R. R. 2, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 N. Wirran haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään parhaansa oman harkintansa mukaan: mrs. H. Freeman, Vancouver, B. C. ja Emeli Tamminen, Intola, Ont.

R. OJALA, R. R. 2, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 N. Wirran haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Ethel Hostikka, Port Arthur, Ont. ja Fred Salo, Intolasta, Ont.

HULDA LAHTINEN, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 Olga Alasen haasteeseen ja haastaa seuraavat lesket: Anni Kauhanen, Fanny Koski, Ida Niemi, Lyydi Tuomi, Aino Heisholt, Ida Kurki, Anna Hellsten, Hanna Mekkonen, Alli Pajunen ja Lyydi Tuomi (G. P.), kaikki Port Arthurista, Ont.

NOLALUN JA SILVER MOUNTAININ NAISTEN KERHO lahjoittaa $10.00 Vapauden hyväksi ja haastaa Port Arthurin Naisten Kerhon tekemään samoin tai jos on mahdollista, niin paremmin lehtemme taloudellisen aseman turvaamiseksi.

A. RASANEN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $1.00 lehtensä Vapauden turvaamiseksi ja haastaa seuraavat: Martha ja Jussi Rasi sekä Helen ja August Sjoblom, Sunshinesta, Ont., vastaamaan harkintansa mukaan.

ONNI IKONEN, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 J. Karjalaisen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Hannu Viita, Port Arthur, Ont. sekä Jenny ja Emil Mäenpää, Fort William, Ont., viemään haastetta eteenpäin.

JUSSI JÄRVELÄ, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 J. Karjalaisen haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin tai paremmin Vapauden talousaseman tukemiseksi: Alina Mäenpää ja Toivo Kangas, molemmat Val d'Orista, Que.

MR. JA MRS. WILLIAM HILL, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $5.00 lehtensä Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. Oskar Mäklin, mr. ja mrs. Ted Neste sekä mr. ja mrs. Eino Mäkinen, Port Arthurista, Ont. ja Ben Hill, Meadow Portage, Man.

JALLU LAMPI, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Nick Rajalan haasteeseen ja haastaa kaikki tuttavansa tekemään samoin.

KATRI JA OSKAR MÄKLIN, Port Arthur, Ont., vastaavat mr. ja mrs. William Hillin haasteeseen lahjoittamalla $5.00 lehtensä Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastavat kaikki oman talon väen tekemään parhaansa oman harkintansa mukaan.

ARVO NIEMI, Nolalu, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden talousasemsn tukemiseksi ja haastaa seuraavat: Wilho Alanen, Nipigon, Ont., Bill Martin, Nolalu, Ont. ja Pete Henderson, Suomi, Ont.

AINO NIEMI, Nolalu, Ont., vastaa $2.00 Olga Alasen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Elsie Piilo ja Mamie Hunnakko, Silver Mountain, Ont., Gust Mustajoki, Nolalu, Ont. ja Rauha Niemi, Boreal Timber Co:n kämpältä.

GUST MUSTAJOKI, Nolalu, Ont., vastaa $2.00 Aino Niemen haasteeseen ja haastaa kaikki pätsärit tekemään samoin tai paremmin, jotka ovat Vapauden ystäviä.

IMPI JA EINAR MAHONEN, Azilda, Ont., vastaavat $5.00 Esther ja Toby Hakalan haasteeseen ja haastavat seuraavat: Lili ja Wm. Riutta sekä Tyyne ja Yrjö Walli, Azildasta, Ont. sekä mr. ja mrs. Eino Korhonen, Hanmer, Ont.

MATTI PONNE, Wahnapitae, Ont., vastaa $5.00 W. Leppäsen haasteeseen ja haastaa seuraavat: A. Vaahtera, Wm. Rain ja S. Lindroos, kaikki Wahnapitaesta, Ont., vastaamaan vointinsa mukaan.

VÄINÖ PESOLA, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Urho Purra ja Tauno Purra, Sudbury, Ont., E. Toppari, South Porcupine, Ont. ja L. Seppälä, Kirkland Lake, Ont.

A. PELTONEN, Bourkes, Ont., lahjoitata $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa J. Kallion, Bourkes, Ont.

A. O. KOSKI, Salmon Arm, B. C., vastaa $2.00 M. Herringsonsin haasteeseen ja haastaa seuraavat: John Ulvila ja Chas Klind, Canoe, B. C. ja veljekset, Mr. Koski ja Erkki Koski, Salmon Arm, B. C. tekemään samoin.

ALLI JA V. KOSKI, Timmins, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat tekemään samoin: Hilda ja Anton Laari, Weller Park, Ont., Alma ja Ed. Aho, Anna ja Kalle Sorjonen ja Maija Hahto, Timmins, Ont., Helmi ja Bruno Järvi sekä Ida Lindroos, South Porcupine, Ont. ja kalakaverit Martta ja Oskari, McDonald Hill.

MRS. ANNA HILL, Rocky Mountain House, Alta, lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja toivoo, että hänenkin lahjoituksensa osaltaan turvaa lehtemme ilmestymisen.

ALLI PAJUNEN, Camp 38, Auden, Ont., vastaa $5.00 saamaansa haasteeseen ja toivoo, että jokainen ojentaisi auttavan kätensä Vapaus-lehden hyväksi, kukin vointinsa mukaan .

SONJA SLÄINE, Toronto, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Laura ja A. Haili, Toronto, Ont., Paavo Hurme ja Lydia Saari, Hamilton, Ont.

SYLVIA JA GUNNAR OHMAN, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: V. Heikkilä, Hanna Pietikäinen ja mr. ja mrs. Anderson, kaikki Torontosta, Ont., lahjoittamaan vointinsa mukaan.

SAIMA JA REINO TAIPALUS, Toronto, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden hyväksi ja kehoittavat kaikkia, jotka eivät vielä ole lahjoitusta tehneet, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

LYYLI JA LAURI MÄKELÄ, Toronto, Ont., vastaavvat $10.00 Alina ja Vili Eklundin haasteeseen.

HELMI JA ANTON TERVOLA, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Elma ja Vikki Hasu, Nipigon, Ont., Einar Hoffren, Toronto, Ont. sekä Jenny ja J. Laakso, Elliot Lake, Ont.

LEMPI JA OTTO TYYSKÄ, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Toivo Laakso ja Kosti Lund, molemmat Port Arthurista, Ont.

AINO KOSKINEN, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Juho Nissisen haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Elli ja Lauri Johnson, Ali ja Vili Roininen, mr. ja mrs. V. Laine, Vieno ja Tauno Niiranen sekä Hilda ja Väinö Holma, kaikki Torontosta, Ont.

JACK VUOHELA, Kapuskasing On.t, vastaa $3.00 Felix Ahon haasteeseen ja haastaa Matti Mäntysen, Kukatush, Ont.

KUSTI BONTINEN, R. R. 2, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

VIENO JA T. NIIRANEN, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Jalmari Miettisen haasteeseen ja haastavat puolestaan seuraavat tekemään samoin vointinsa mukaan: Alli ja Eero Ranta, Eva ja August Laitinen sekä Lempi ja Otto Tyyskä, kaikki Torontosta, Ont.

MATTI KANGAS, St. Catharines, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi.

ANNA KYRÖJÄRVI, St. Catharines, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

ESTERI JA EINO SIREN, Sudbury, Ont., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. Leo Laine, Sudbury, Ont., mr. ja mrs. Kauko Tuomaala, Espanola, Ont., mr. ja mrs. Taisto Länsi, Lockerby, Ont., mr. ja mrs. Hugo Ellmen sekä Robert Luoto, Toronto, Ont.

LEONARD TOLONEN, Rorketon, Man., vastaa $5.00 N. Kiviharjun ja S. Huhtalan haasteisiin ja haastaa seuraavat: Aimo Hill, Melvin Hill, Melford Hill ja Roy Hill, kaikki Rorketon, Man.

ABEL JOHNSON, Rorketon, Man., vastaa $2.00 N. Kiviharjun haasteeseen ja haastaa Ahti Kosken, Meadow Portage, Man.

ILMI SYRJÄ, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Sofia Pöntiön haasteeseen ja haastaa kaikki Ruoveden Pohjaslahdelta kotoisin olevat lahjoittamaan vointinsa mukaan.

HANNAH ANDERSON, Fort William, Ont., lahjoitta $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Mickey Starford, Einar Nordstrom, Fred Parnega ja Viola Wainio, kaikki Port Arthurista, Ont., tekemään samoin tai paremmin.

BERTHA HILLBERG, Fort William, Ont., lahjoittaa $2.00 lehtensä hyväksi ja haastaa seuraavat Vapauden talousasemaa tukemaan: Ilmari Pasanen, South Porcupine, Ont., Aate Ranta ja J. J. Luhtala, Vancouver, B. C., Tyyne Hill ja Aare Wauhkonen, Meadow Portage, Man. ja Arvo Kiviharju, Wapella, Sask.

URHO TYNJALA, Fort William, Ont., vastaa V. Backmanin haasteeseen lahjoittamalla $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Oscar Pesonen, Websters Corners, B. C. ja Emil Keto, Fort William, Ont.

JOHN LEHIKOINEN, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa kaikkia haastettuja vastaamaan.

ALEX LAMPI, Murillo, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa Anna Kastulan, Murillosta, Ont., hyvän harkintansa mukaan.

KALLE SALO, Sudbury, Ont., lahjoittaa $10.00 lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Onni Kekki, Sudbury, Lauri Vuorinen, Sudbury, Nick Laitinen, Toronto ja Viljo Luoto, Toronto, Ont.

VILMA JA EINO LEHTOLA, Sudbury, Ont., vastaavat Uuno Männistön haasteeseen lahjoittamalla $10.00 ja haastavat seuraavat henkilöt vastaamaan vointinsa mukaan: Kalle Tulla ja Matti Saari, Sudburysta, Lenni Seppälä ja Jussi Mäki, Kirkland Lakelta ja Erkki Aalto Reganista, Ont.

OSSI PUNKARI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat jatkamaan haastevyöryä vointinsa mukaan: Leo Long, Sam Luoma ja Källi Kaikkonen, kaikki Sudburysta sekä Yrjö Tamsi, Wanupista, Ont.

Tässä katsauksessa	$ 383.30
Ennen julkaistuja	2,515.60
Yhteensä	$2,898.90

Perheen nuoremmille

Anita Has Had An Interesting Vacation

Dear Setä!

And all the readers and writers of this page. Well, it's certainly been an nice summer here in B. C. this year. That is, for those who like hot and dry weather. It's been grand for swimming especially. So far I've been swimming 45 times this year. But some bad aspects of dry weather are 1) forest fires and 2) poor growth of vegetation. Our lawn has been brown nearly all summer. However, for the past three days it has rained occasionally, so everything, including our lawn, is greener. But now the sky is clearing up and maybe we'll have more hot weather.

School days will be here again on September 3rd. I am not at all anxious to get back after such a nice vacation.

I have started taking piano lessons from Eila Hughes and I enjoy it very much.

On August 3rd our friends, Mr. and Mrs. Heikkilä with their little boy Donald, came to visit us. They are from Portland and Mrs. Heikkilä used to live in Kuusamo, Finland. Three years ago when my dad and Oscar Pesonen were returning to Canada from a trip to Finland they came back on the same plane with Mrs. Heikkilä.

On August 8th mom and I went to Ladysmith to visit Mr. and Mrs. Emil Raunio. Raunio's have a very lovely home which Emil himself built. Their daughter, Mrs. Lyyli Honeyman, also lives in Ladysmith with her family. I went swimming at the beach nearly every day with Jennifer and Margaret Honeyman. We came back on Aug. 14 on the Princess of Nanaimo which is a very nice boat. Then we shopped in Vancouver. Our thanks to Mr. and Mrs. Raunio for giving us such a good time.

We went to the Fall Fair in Haney on August 15. There was a very good program, the Centennial Revue, in the outdoor theatre with over three thousand people present. Earlier there was a beard contest and the winner of the hundred dollar first prize was a Pacific Stage Lines bus driver.

On Sunday, August 24th there was a Finnish Picnic at the Webster's Corners Hall.

On August 25th mom and I went to the Pacific National Exhibition in Vancouver. We had a great time touring all the buildings — the home arts, show mart, pure foods, flowers, manufacturers' and B. C. buildings. Then we visited the Prize House which has a swimming pool. Afterwards we went to the Midway and I went on some of the rides. The one I like best was the Scramble. There is a big new roller coaster that travels at a speed of 70 miles per hour, but I didn't go on it. Boy, were we ever tired at the end of the day.

Anita Hyväri,
Webster's Corners, B. C.

Henry Writes While Visiting Finland

Dear Setä!

Terveisiä Suomesta! I have been here now nearly two months and the trip has been very good. We left Toronto June 30 and sailed on the M. S. Stockholm from New York to Goteborg, Sweden. For me the boat trip was the highlight of the journey. The 9 days at sea were very enjoyable. From Goteborg we took a train to Stockholm and from there by boat to Turku.

We have travelled to many places while we have been here and Suomi really is a very beautiful country and the people everywhere are very friendly. We had a wonderful chance to see the northern part of Suomi when we went to Lapland. We flew up and came back by train.

Most interesting was a trip to the Soviet Union. We were there one week and went as far as Moscow. I took lots of pictures and some day I hope to write about the trip. We saw so many interesting places and so many things of historical interest that it would take a long time to write about everything.

Our trip is almost over. We leave here Sept. 6 for Copenhagen, Denmark and we'll be back home in Toronto about Sept. 20. The weather here is nice and sunny and I've been swimming a lot.

To all my friends "terveisiä Suomesta" and hello to our travelling companions on our trip to the Soviet Union, especially rouva ja herra Haapaniemi, Pori, Finland.

For two years I have been looking forward to this trip and it has been all I expected and more. Näkemiin!

Henry Tarvainen,
Suonenjoki, Finland.

Suomi kukisti Ruotsin maaottelussa 232-177

Ruotsin suurmaileri Dan Waern ainoa maaottelun kaksoisvoittaja — Suomi voitti pitkän viestin

Helsinki. — Helsingin Olympiastadionin katsomot olivat täyteen ahdettuja taas sunnuntaina Suomen voittaessa Ruotsin yleisurheilumaaottelussa suuremmin luvuin kuin koskaan ennen. Lopullinen pistelaskenta osoitti taululla numeroita 232—177.

Aurinkoisessa ja lämpimässä myöhäiskesän säässä suoritetut kamppailut aloitettiin 400 metrin aitajuoksulla, jossa suursuosikkina esiintyi EM-kisojen hopeamitalimies Per-Ove Trollsas. Taistelutahdostan tunnettu Oswald Mildh ei kuitenkaan kunnioittanut nimiä vaan voitti juoksun kesän kärkiajalla 51,7. Tämä oli kuin lähtölaukauksena suomalaisten murhaavaan pinnojen keruuseen. Mutta vain kenttälajeissa. Juoksujen osalla saatiin kauan tyytyä toisiin ja kolmansiin tiloihin. Esteissä Rinteenpää ja kumppanit eivät kyenneet vastaamaan Sven poikien sisukkaaseen kiriin ja niin meni sekä voitto että toinen tila hieman yllättäen lahden taakse. Dan Waern kohosi heti perään maaottelun ainoaksi kaksoisvoittajaksi lyötyään puhtaasti jo toistamiseen mailerikaartimme hyvähköllä ajalla 1.49,5. Björn Malmroos juhli 200 metrillä ajallaan 21,5, mutta suomalaisten panos oli kaikesta huolimatta odotuksia parempi Hellstenin ja Rekolan kiilauduttua seuraaviksi.

Siihen päättyivätkin vierasvoitot. Kympin juoksussa on Ruotsin taso surkea, sillä Tuomaala ja Sairanen valtasiva ylivoimaisesti kärkitilat keskinkertaisin ajoin. Illan päätteeksi Suomi ja ennen kaikkea Voitto Hellsten suorittivat maineteon kukistamalla 4x400 metrin viestissä maanosamme pronssijoukkueen Ruotsin erittäin jännittävän juoksun päätteeksi.

Kenttälajeissa naapureilla ei eilen ollut mitään puhumista. Seiväshypyssä ja kiekossa heillä oli paras edustus. Lennart Lind pystyikin kiilautumaan toiseksi Eeles Landströmin jälkeen. Östen Edlund teki samoin kiekossa, jossa voittajan nimi oli Carol Lindroos ja tulos 52,75. — Keihäässä saavutettiin päivän ainoa ja koko ottelun kolmas kolmoisvoitto keihäsmiestemme paiskittua vapansa metrikaupalla pitemmälle kuin ruotsalaiset, vaikkei parhaan, Veikko Laineen, kaari kantanut 70,89 metriä kauemmaksi. Kolmiloikka kohosi päivän korkeatasoisimmaksi kilpailuksi. Kari Rahkamo ponkaisi ensimmäisellään 15,77, mikä riitti voittoon. Hannu Rantala varmisti kaksoisvoiton myös ensimmäisellään 15,52. Ruotsin Roger Norman saavutti maaottelun ainoana miehenä maansa ennätyksen tuloksella 15,47, mutta sai tyytyä kolmanteen palkintoon.

Maaottelun parhaina saivat Presidentin maljat Ruotsin Dan Waern ja Suomen Oswald Mildh.

JUOKSUISSA RUOTSILLE HIEMAN PITEMPI KORSI

Päivän juoksut aloitettiin 400 m aitajuoksulla, jossa Mildh yllättäen voitti EM-kisojen hopeamiehen Trollsasin. Myös Rintamäki juoksi hyvin.

800 metrillä Dan Waern oli selvä voittaja. Vuorisalo yritti seurata, mutta kangistui ja Salonenkin sivuutti hänet. Salsola tyytyi erikoista yrittämättä viimeiseen sijaan.

3,000 m estejuoksussa halkoi Pertti Koivunen tuulta yli puolen matkan, Ruotsin Helander toisena ja Rinteenpää kolmantena. Sitten johti Rinteenpää ja kaksi viimeistä kierrosta Helander. Nyt juostiinkin jo lujempaa. Perästä tuleva Ruotsin Nordberg veti loppusuoralla ohi ja kaikkensa yrittäen voitti kilpailun, lysähtäen heti maalinauhan katkaistuaan maahan, josta kannettiin pois. Helander oli toinen ja Rinteenpää kolmas.

10,000 m juoksussa ei tapahtunut erikoista. Tuomaala johti alusta loppuun Ahlundin ja Sairasen vain pistäytyessä johtopaikalla. Tuomaala voitti vakuttavasti keskinkertaisella ajalla 29.54,8.

4x400 metrin viesti oli jännittävä ja pidettiin sitä etukäteen Ruotsin heininä, sillä olihan Ruotsilla Euroopan hopeajoukkue. Kolme ensimmäistä osuutta meni tasoihin ja ankkurit Hellsten ja Pettersson pääsivät lähtemään yhtäaikaa. Voiton loppukiri oli nyt vastustamaton ja voitto tuli. Hellsten maksoi velkansa Petterssonille, joka edellisenä päivänä voitti 400 m juoksun.

HEITOISSA JA HYPYISSÄ SUOMI YLIVOIMAINEN

Seiväshypyn voitti odotusten mukaisesti Landström ja kiekonheiton Carol Lindroos. Kolmiloikassa Rahkamo ja Rantala olivat omaa luokkaansa ja vielä neljäskin tila tuli Suomelle Tammisen ansiosta.

Keihäässä taso oli heikko, sillä voittaja Laineen paras tulos oli vain 70.80. Suomalaiset kuitenkin heittivät kaikki yli 70 m. ja saivat kolmoisvoiton. Ruotsalaiset eivät päässeet 70 metriin.

TOISEN PÄIVÄN TULOKSET

400 m:n aidat: 1) Oswaldh Mildh S 51,7, 2) Per-Ove Trollsas R 51,8, 3) Jussi Rintamäki S 52,4, 4) Per-Olof Swartz R 52,8, 5) Ingvar Carlsson R 53,1, 6) Hannes Koskelainen S 54,2.

3.000 m:n esteet: 1) Hans Norberg R 8.53,0, 2) Lars Helander R 8.53,4, 3) Olavi Rinteenpää S 8.53,8, 4) Pertti Koivunen S 8.54,6, 5) Pekka Höykinpuro S 9.01,8, 6) Klas Spett R 9.19,2.

800 m 1) Dan Waern R 1.49,5, 2) Olavi Salonen S 1.50,5, 3) Olavi Vuorisalo S 1.51,0, 4) Tommy Holmestrand R 1.51,9, 5) Rolf Gottfridsson R 1.52,0, 6) Olavi Salsola S 1.55,0.

200 m 1) Björn Malmroos R 21,5, 2) Voitto Hellsten 21,7, 3) Pentti Rekola S 21,7, 4) Per Ove Trollsas 21,8, 5) Lars Gunnar Hultgren R 22,1, 6) Lasse Ketola S 23,0.

Kiekonheitto: 1) Carol Lindroos S 52.75, 2) Östen Edlund R 52.06, 3) Pentti Repo S 52.02, 4) Bertil Thallberg R 49.05, 5) Lars Arvidson R 48.37, 6) Ake Envik S 48.11.

10.000 m: 1) Eero Tuomaala S 29.54,8, 2) Erkki Sairanen S 30.02,0, 3) Rune Ahlund R 30.18,2, 4) Arthur Johansson R 30.24,2, 5) Ilmari Taipale S 30.29,6.

Keihäänheitto: 1) Veikko Laine S 70.89, 2) Väinö Kuisma S 70.08, 3) Mikko Paananen S 70.06, 4) Leif Hellggren R 67.81, 5) Inggmar Luning R 65.60, 6) Göran Söderberg R 65.14.

Seiväshyppy: 1) Eeles Landström S 445, 2) Lennart Lind R 440, 3) Matti Sutinen S. 435, 4) Per-Olof Jonasson S 430, 5) Ragnar Lundberg R 420, 6) Svante Rinaldo R 410.

Kolmiloikka: 1) Kari Rahkamo S 15.77, 2) Hannu Rantala S 15.52, 3) Rogger Norman R 15.47, 4) Yrjö Tamminen S 15.22, 5) Arne Eriksson R 14.92, 6) Lars Karlbom R 14.45.

4x400 m: 1) Suomi 3.11,5, 2) Ruotsi 3.11,7.

Toimittajasetä juttelee

Haloo tytöt ja pojat!

Osastomme jäi julkaisematta kahtena peräkkäisenä viikkona kun Sedän postilaatikkoon ei saapunut yhtä ainoata kirjettä. Setä olikin jo epätoivon vallassa kun yhtäkkiä saapui Suomesta saakka kirje, joka oli osoitettu Sedälle. Setä avasi sen kiireellisesti ja se olikin Henryn kirje, joka julkaistaan tänään. Pian sen jälkeen saapui Anitan ja Marleenin kirjeet joten lukemista on melkoisesti tällä kertaa. Kiitos kirjeistänne Anita, Marleen ja Henry.

Henryllä on varmasti ollut mielenkiintoinen matka, sillä hän on kuluvan kesän aikana saanut tutustua vanhempiensa synnyinmaahan, Suomeen. Ja sen lisäksi Henry vielä vieraili Neuvostoliitossa viikon ajan ja kävi mm. Moskovassa. Siitä Henry lupaa kirjoittaa enemmän tuonnempana kun hän pääsee kotiutumaan. Setä ainakin odottaa mielenkiinnolla Henryn seuraavaa kirjettä.

Anitalla taisi olla kovin kiireellinen kesä kun hän kertoo vierailuistaan Ladysmithiin ja Vancouveriin ja ikävähän se on palata takaisin kouluun kun on ollut paljon hauskaa kesälomien aikana. Mutta opiskelu on hyvin tärkeätä hommaa, vaikka monet eivät sitä täydellisesti käsitä ennenkuin saavuttavat yhtä korkean iän kuin Setä. Setäkin nyt huomaa että olisi pitänyt jatkaa opiskeluansa vieläpä yliopistossa. Siis, jatkakaa opiskelutoimintaanne mahdollisimman tarmokkaasti.

Marleenilla on myös ollut paljon hauskaa kesän aikana, sillä hän nyt kertoo matkastaan Port Arthuriin niille Suurjuhille, missä Canadan suomalaiset lauloivat, soittivat ja urheilivat. Kyllä Marleenilla oli varmasti hauskaa. Setä on kyllä vähän pahoillaan siitä kun hän ei päässyt mukaan, mutta ensi kesänä Setäkin on mukana, tuli mitä tuli. — Toimittajasetä.

Marleen Travelled All The Way to Port Arthur

Dear Setä!

How are you and all the children who write to this page and also the ones who are too old to write. I went to Sudbury with my grandmother and stayed there for a day and a night. In the morning left for Port Arthur. When we were on our way in the train I went and sat in the dome. I could see very well from there so I stayed there for awhile and then went back down below. We went through five or six tunnels and around steep curves and when we were on the high banks of Lake Superior I thought we were going to fall in. It took us a whole day to get to Port Arthur. It was 7:10 A. M. when we left Sudbury and 11:00 P. M. when we got there. The next day we went to the Sports and Music Festival. I saw the choirs sign and then went for a svim. Then I came back to see the sports and I felt the sports and singing were the best I have ever seen in my whole life.

There were two days like that and then on the fifth day we started for home. We arrived in Sudbury at 1:00 A. M. and we went to wake Maiju who lives near Copper Cliff behind Kivinen's Garage. We slept there that night and the next morning we went to the steambath at Trout Lake and I went swimming. The water was nice. Then the next day we came home. I had a lot of fun.

Did you have nice holidays, Setä. I missed you at Port Arthur.

I would like to hear from Mary Ann Makela in Toronto and I would like to get her address so I could write to her.

Marleen Maensivu,
R. R. 1,
Markstay, Ont.

Järvienpään unionistit järjestivät yhteisen juhlan työnpäivänä

Port Arthur. — Tänä vuonna tapahtui ensimmäistä kertaa viiteentoista vuoteen, että paikalliset uniot kykenivät järjestämään ja toteuttamaan paraatin työnpäivänä.

Viime vuonna täällä ei ollut minkäänlaista työnpäivän juhlaa ja sitä edellisenä vuotena järjestettiin vain tanssit, jotka toimeenpantiin yhteistoiminnassa CCLn kanssa ennen CC Ln ja AFLn paikallisten työväenneuvostojen yhdistämistä.

Noin puolivälissä 50-luvulla meillä oli kyllä suuriakin juhlia, mutta nekin kärsivät jossain määrin kylmän sodan propagandasta ja "punaisista puhdistamisen" päivistä lähtien juhlat muodostuivat vuosi vuodelta pienemmiksi ja lopuksi loppuivat.

Työnpäivää aina juhlittiin yhteisesti Fort Williamin ja Port Arthurin väestöjen kesken. Yksi kylmän sodan tuloksista oli se, että työväenneuvostot, jotka jo entuudestaan kärsivät heikkoudestaan, järjestivät erillisiä juhlia. Tämä vuorostaan jälleen heikensi ammattiyhdistyksien tehoa siinä määrin, että meillä ei ollut mitään juhlia ja mikäli työnpäivä oli kysymyksessä, niin sitä ei lopulta juhlittu ollenkaan Järvienpäässä.

Mutta tänä vuonna meillä täällä oli kyllin monta asiaan kiinonstunutta uniojäsentä, että yritettiin juhlien järjestelyä uudelleen. Ja kovien ponnistuksien tuloksena me saavutimme päämäärämme. Suunnittelevan komitean edessä oli lukuisia ongelmia. Milteipä yhdelläkään komitean jäsenellä ei ollut käytännöllistä kokemusta ja vanhemmat jäsenet, joilla sitä oli, olivat sitä mieltä, että mitään ei voida tehdä, erikoisestikin paraatin suhteen, sillä "miltei kaikkien ihmisten odotettiin matkustavan silloin Yhdysvaltoihin."

Kuitenkin totesimme, että paraati voidaan järjestää ja sadat ihmiset näkivät 18 eri unioiden mainosvaunua ja joitakin satoja marssijoita. Nyt ollaan komiteassa sitä mieltä, että sellaisia juhlia voidaan järjestää edelleenkin tästä lähtien. Opimme paljon ja saamamme kokemus on meille suuriarvoinen ensi vuonna.

On myös mainittava komitean kohtaamista vaikeuksista yrittäessään saada uniot käsittämään, että niiden tulisi osallistua paraatiin mainosvaunuilla. Kesäkuun 30 päiväksi määrättyyn määräpäivään mennessä paraatiin oli luvattu 11 mainosvaunua. Komitea oli asettanut alimmaksi tavoitteekseen 12 mainosvaunun hankkimisen ehtona paraatin pitämiselle. Useimmat unionistit olivat sitä mieltä, että työnpäivä oli "kuollut". Mutta nyt ovat lukuisat muuttaneet mielipidettään tässä snhteessa.

Paraatin lisäksi meillä oli hyvin onnistuneet tanssit. Keräsimme kaupungin liikemieheltä ilmoituksia ja painatimme työnpäiväkirjasen ja järjestimme auton lahjavoitoksi.

Paraatin yhteydessä kyllä ilmeni joitakin heikkouksia, jotka varmaankin korjataan ensi vuonna.

Meitä oli kehoitettu Canadian Labor Congressin taholta, että siinä tapauksessa, jos me järjestämme paraatin tai puhujia, niin meidän olisi kiinnitettävä huomiota nykyiseen vakavaan taloustilanteeseen ja työttömyyteen Canadassa. Kaikille unioille oli tiedoitettu tästä. mutta vain yhden union mainosvaunussa ilmeni aisanmukainen iskulause. Se oli United Automobile Workers-union mainosvaunussa. Canada Car-yhtiön työläiset ovat mainitun union jäseniä.

Unioiden toiminta-alalla eri unioilla on edessä erilaisia ongelmia ja minusta tuntuu, että näistä sietäisi tehdä enemmän selostusta. On olemassa esimerkiksi kysymys union leimasta.

Ensiksikin meidän on muistettava, että työnpäivällä ei ole samoja traditioita kuin vapunpäivällä. Toukokuun ensimmäisen pälvän juhla oli tulos taistelusta 8-tuntisen työpäivän puolesta. Työnpäivä on luonollisesti jossain yhteydessä tämän kanssa, mutta ei samassa määrin.

Työnpäivälläkin on oma merkityksensä ja se on opettaa työläisiä katsomaan jos tavarassa on union leima ja tietämään mikä on sen merkitys. Lyhyesti sanoen leima merkitsee sitä, että tavaran valmistaneet työläiset ovat union jäseniä, työskennelleet hyväksymiensä työsuhteiden vallitessa, työehtosopimuksensa voimassao

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

ASUNTOTOVERIKSI HALUTAAN ikä ihminen tai pariskunta. Lämpöiset huoneet, yksityinen nukkumahuone, ei vedenkantoa, luonnon ihana paikka kesällä ja talvella lumiaura kulkee läheltä. Halpa vuokra, josta voi sopia paikan päällä. Eläkkeellä olevat huomioikaa. Juopot ja nuoret, ei vaivautua. Lähemmin: Sofia Rönkä, R. R. 1, Worthington, Ont.

(11-13)

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. Os. 5-6852, Kot. OS. 5-6342
Heiskanen Jewellers
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

SEMENTTI- ja MUURAUS-
SANTAA
murskattua kiveä ja tiesoraa
Topi Piilonen
PUHELIN OS. 3-0967
Box 282 Lockerby, Ont.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS. LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. kontt. OS. 4-4914, kotiin OS. 3-0765
65 ELM STREET EAST
MARRASKUUN 1 PÄIVÄSTÄ
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
29 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

UUDET
1958
FORD
EDSEL
AUTOT
NÄHTÄVÄNÄ
SIROJA, UUTUUKSILLA VARUSTETTUJA LOISTOAUTOJA
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous tiistaina t.k. 16 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Työn Puiston sauna on avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 ip. Mainio paikka saada hyvät löylyt.

Näyttämön kokous tänä iltana (perjantaina) alkaen kello 7.30 illalla. Toivotaan runsasta osanottoa, sillä esillä on tärkeät asiat.

Hyvä bingoilta torstaina haalilla

Aino ja Arvi Lahden toimesta oli torstai-illaksi järjestetty Finnish haalille hyvä bingoilta, missä oli hauskaa kaikilla osanottajilla ja samalla saatiin hyvät rahalliset tulot Vapauden talousaseman tukemiseksi.

Tilaisuuden järjestäjät olivat hankkineet paljon hyviä bingovoittoja ja ne "jaettiin" yli kuudenkymmenen hengen voimalla niille joille onnetar suvaitsi torstai-iltana hymyillä. Vapauden haasteryntäyskomitean puolesta kiitos tilaisuuden järjestäjille — ja myös juhlaväelle.

— Mitä tapahtuu Euroopassa. Aasiassa, Australiassa ja länttisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 284
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

SUOMALAINEN OMPELIJA
(AMMATTITAITOINEN)
Valmistan kaikenlaatuiset ompelutyönne huolellisesti ja kohtuullisella hinnalla. Myöskin takkityötä.
MRS. M. IHANAINEN
497 TEDMAN AVE.
SUDBURY, ONTARIO

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA.
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

AUTOJOUSIEN KORJAUS
McROBERTS JOUSILLA
•
BRANTFORD TROKIEN LAVOJA ja nostolaitteita KONEPAJATYÖTÄ
•
SUDBURY SPRING SERVICE
Puhelin OS. 3-8702
520 Whissell St Sudbury

TV tarkastus $4.00
Tehdään odottaessanne. Täydellinen puhdistus ja rasvaus. Kaikki kontrollit justeerataan. Putket tarkastetaan. Kuva asetetaan ja ääni tasoitetaan.
Palautamme siihen elon!
OMEGA
Television Service
A. HIRVELÄ ja A. KANGUR
RADIO JA T.V. KORJAUSEXPERTIT
Puh. OS. 4-0559 ja OS. 5-6118
433 Trout Lake Road, Lockerby

Hauskat illan istujaiset Työn Puistossa tk. 19 pnä

Viikon kuluttua perjantai-iltana, siis syyskuun 19 päivänä, on Työn Puistossa hauskat kemut, missä pelataan bingoa, juodaan Trout Laken emäntien tunnetusti hyvää kahvia ja turistaan päivänpolttavimmista asioista.

Tästä lockerbylaisten järjestämästä illanistujaisesta saatavat tulot lahjoitetaan Vapauden talousaseman tukemisen hyväksi. Samalla kertaa tilaisuuden järjestäjät haastavat Donovan alueen asukkaita Sudburysta toimimaan samaan suuntaan.

Työn Puistossa siis tavataan perjantaina, syyskuun 19 pnä kello 7.30 illalla. Kaikki työväenlehtien ystävät lämpimästi tervetulleita.

Suuri päivällistilaisuus Azildassa syyskuun 21 pnä

Sunnuntaina syyskuun 21 pnä on Azildassa suuret päivälliset, joista varmaankin muodostuu oikea syysjuhla, hauska ja miellyttävä, sillä tilaisuudessa tullaan pelailemaan seurapelejä aina nuolenheitosta lähtien.

Tämän tilaisuuden järjestävät Riikka ja Impi, tarkoituksella edesauttaa Vapauden haastekampanjaa ja pidetään se Mahosen paikalla, Einon ja Impin uudessa kodissa, Lakeview avenuella.

Aina silloin, kun Riikka ja Impi ovat asialla, pannaan reippaasti toimeksi ja niinpä nytkin tämä päivällispaart alkaa heti aamusta päivin, joten jokainen saa tulla niin aikaisin kuin kerkiää. Seurapelit aloitetaan silloin kun pelureita saapuu tarpeeksi ja kahvia leivoksien kera on saatavissa aamusta lähtien. Puolen päivän seuduissa tarjoillaan sitten erittäin maukas päivällinen kohtuullista maksua vastaan.

Kehoitamme kaikkia Sudburyn ja ympäristön suomalaisia saapumaan oikein suurella joukolla viettämään syksyistä sunnuntaita E. Mahosen uudessa talossa ja talon pihamaalla ja nauttimaan Riikan ja Impin varaamista antimista.

Azildassa tavataan sunnuntaina, syyskuun 21 pnä.

Algerialaisvastaisia toimenpiteitä yhä tiukennettu Ranskassa

Parisi. — Ranskan hallitus ryhtyi tällä viikolla yhä tiukempiin **turvallisuustoimenpiteisiin maanalaisten algerialaisten vapaustaistelijain toiminnan johdosta.**

Toimenpiteet seurasivat sitä kun kaksi ranskalaista sotilasta ammuttiin kuoliaaksi Parisissa viikonlopulla. Myös oli tulitettu viikon alussa sähkövoimalaitosta lähellä Lyonsia ja gasoliinivarastoa Marseillessa.

Iltalomalla oleville sotilaille annetaan lupa kantaa aseita.

Incon työläisiä luvataan tukea

Noin 10,000 British Columbiassa olevaa Mine-Mill union jäsentä on luvannut lahjoittaa kuukaudessa yhden päiväpalkkansa Sudburyn alueen Mine-Mill union jäsenten hyväksi jos työläiset joutuvat menemään lakkoon yhtiön härkäpäisyyden takia.

Päätös tästä tehtiin viime maanantaina kun Mine-Mill union Vancouverin piirin konventioni pidettiin. Tilaisuudessa oli saapuvilla Mine-Millin osasto 598 presidentti Mike Solski Sudburysta.

Tämä merkitsee sitä, että jos Sudburyssa olevat Incon työläiset joutuvat turvautumaan lakkoon, niin he saavat British Columbian Mine-Millin päseniltä noin $200,000 kuukaudessa.

Mine-Mill osasto 598 on saanut Yhdysvalloissa olevalta Mine-Millin keskukselta tiedon, että se tulee antamaan moraalista ja raha-avustusta, jos Incon työläiset joutuvat lakkoutumaan.

Viime viikolla Mine-Mill union Falconbridgen jäsenet päättivät, että jos Incon työläiset pakoitetaan lakkoon, niin he maksavat päivän palkan viikossa lakkolaisten avustamiseksi.

— Hannes Kolehmainen voitti Tukholman olympialaisissa 1912 neljä kultamitallia, nim. 3,000, 5,000 ja 10,000 m:n matkoilla sekä murtomaajuoksussa.

Vain No. 1 maitoa otetaan vastaan

Syyskuun jälkeen vain ne farmarit, jotka ovat jatkuvasti lähettäneet ensimmäisen taikka toisen luokan maitoa Sudburyyn voivat edelleenkin lähettää maitoa, sanoi Sudburyn terveystarkastaja W. A. McDonald Sudburyn Terveysosaston kokouksessa keskiviikkona.

Hän sanoi, että viime kesän aikana otettiin 538 tuoreen maidon koetta. Näiden tuloksena päästiin tulokseen, että 36 maidon lähettäjää oli lähettänyt ala-arvoista maitoa useiden vuosien aikana. Näille farmareille on tiedoitettu, että elleivät he tuota ensimmäisen luokan maitoa, niin heiltä kielletään maidon lähetyslupa.

"Me olemme ottaneet heidän maidostaan enemmän kokeita ja olemme huomanneet, että heidän maitonsa on parantunut", sanoi mr. McDonald. Hän sanoi, että niistä lähettäjistä 60 prosenttia on viime-aikoina osoittanut lähettävänsä ensimmäisen ja toisen luokan maitoa. Tätä pidetään tyydyttävänä parannuksena.

Katukäytäviä ei rakenneta Mc-Kimiin tänä vuonna

McKim-kunnan valtuuston kokouksessa viime tiistaina päätettiin, että kuluvana vuonna tehdään vesijohdot Alerts Dr:lle, Cranbrook Cres:lle, Thomas- ja Madeleine-kaduille mutta varoja ei käytetä katukäytävien rakentamiseksi. Päätöksen vesijohtojen valmistamisesta mainituille kaduille on saanut Ontarion kunnallisasioiden departmentin ja Ontarion vesilaitoksen komission vahvistuksen ja puuttuu vain Ontarion kunnallislautakunnan vahvistus ennenkuin rakennustöihin ryhdytään.

Urakkatarjouksia vesijohtojen rakentamiseksi voidaan tehdä tk. 23 päivään mennessä.

Kunnan esimies Ellis sanoi, että katukäytävien rakentamiseen on varattu $20,000, mutta koska niiden rakentaminen ei ole käytännöllistä ennenkuin vesijohdot saadaan valmiiksi, niin hän pyysi päättämään niiden rakentamisen lykkäämisestä. Hän puolusti kantaansa sillä, että jos katukäytävät laitettaisiin, niin mahdollisesti vesijohtojen valmistamisen takia ne jouduttaisiin särkemään. Hänen ehdotuksensa hyväksyttiin.

Pääm. de Gaullesta diktaattori jos hänelle äänet

Pariisi. — Entinen pääministeri Pierre Mendes-France sanoo, että de Gaullen ehdottaman perustuslain puolesta äänestäminen raivaa tietä kohti diktaattorivaltaa.

Puhuessaan ensimmäisen kerran julkisesti sitten de Gaullen pääministeriksi pääsemisen kesäkuun 1 päivänä Mendes-France tuomitsi de Gaullen "Viidennen tasavallan" peruskirjan "vaarallisena maalle, sivuilirauhalle ja demokraattisille laitoksille."

Mendes-France sanoi, että jos Ranskan kansa saattaa de Gaullen peruslakimuutosehdotukset häviölle kansanäänestyksessä syyskuun 28 päivänä, niin hän ja hänen puolueensa vaativat uuden perustuslakia säätävän kansalliskokouksen vaaleja, jotta kansalliskokous voisi kokoontua marraskuussa. Sellainen kansalliskokous voisi laatia lyhyen perustuslain kuukauden kuluessa. Hän lupasi myös, että silloin pidetäisiin Ranskan merentakaisten alueiden edustajien kanssa neuvottelut okaisen Algerian ongelman ratkaisemiseksi.

Mendes-France sanoi, että de Gaullen ehdottama perustuslaki oleellisesti vaientaisi kansalliskokouksen ja antaisi uudelle presidentille miltei monarkistiset valtuudet seitsemäksi vuodeksi.

Merimiesten unio piketeeraa entisiä canadalaisia laivoja

Unio väittää, että kuubalaisten pistinten voimalla yritetään rikkoa heidän lakkonsa

Baltimore. — Kuusi Canadan Seafarers International Unionin pikettiä ryhtyi täällä keskiviikkona piketeeraamaan erästä kuubalaiselle yhtiölle myytyä canadalaista laivaa. Laiva oli Cuidad de la Habana, joka saapui silloin tänne Halifaxista. Tarkoitus oli korjata laivaa täällä.

Union taholta ilmoitettiin, että piketeeraus oli protestiksi sen johdosta, että Kuuban hallituksen välityksellä yritetään rikkoa merimiesten 14 kuukautta kestänyt lakko Canadian National Stempships-yhtiötä vastaan.

Union väitteiden mukaan Kuuban presidentti Fulgencio Batista on käyttänyt sotaväkeä pakoittaakseen kuubalaiset merimiehet miehittämään lakonalaisia laivoja. Canadan merimiehet ovat olleet lakossa yhtiötä vastaan sitten heinäkuun 4 p. 1957.

SIUn puhemies sanoi, että pikettilinja pidetään laiturilla 24 tuntia vuorokaudessa. Maryland Shipbuilding and Drydock-yhtiö ilmoittaa, että laiva on yhtiön telakalla syyskuun 19 päivään asti.

Eräässäkin pikettien kantamassa taulussa sanottiin: "Lukekaa lento lehtisemme. Me vetoamme teidän omaantuntoonne . . . Älkää kannattako Batistan kansainvälistä lakon rikkuritoimintaa."

Laiturilla jaetuissa lentolehtisissä selostettiin, että sopimuksessa kahdeksan canadalaisen laivan myynnistä kuubalaiselle yhtymälle sovitaan laivojen käyttämisestä kuubalaisen lipun alla detroitilaisen Troy Browningin toimesta.

Union virkailijat sanoivat, että Canadan, Yhdysvaltain ja useat maailman työväenjärjestöt ovat julistaneet boikotin entisiä Canadian National Stemships-yhtiön laivoja vastaan. Suurin osa näistä laivoista on vielä Halifaxissa.

"Canadalaisilla laivoilla olevat kuubalaiset merimiehet", sanottiin union taholta, "ova kieltäytyneet tekemästä mitään työtä laivoilla, mutta heitä pidetään siellä kuubalaisten sotilaiden ja hallituksen painostuksella."

Ontarion kaikkien sokeritautisten autonajurien nimet annettava rekisteriin

Toronto. — Kaikkien sokeritautia sairastavien Ontarion autonajurien nimet on ilmoitettava autorekisteritoimistolle, ilmoitti yliprokuraattori Kelso Roberts keskiviikkona.

Roberts sanoi, että on tapahtunut useita tapauksia, missä juopuneena ajosta syytetyt ovat väittäneet sairastaneensa sokeritautia ja ovat niinollen säästyneet sakolta tai vankilarangaistukselta.

"Jos maanteitämme käyttävät ihmiset asetetaan vaaranalaiseksi mistä syystä tahansa, alkoholin käytön tai muista syistä, niin yleisten etujen mukaista on ilmoittaa lisenssiviranomaisille niistä tapauksista", sanoi yliprokuraattori.

Kaikille kruunun prokuraattoreille on annettu määräykset ilmoittaa viipymättä tällaisista tapauksista moottoriajoneuvojen rekisteritoimistoon, lisäsi Roberts. Lisenssitoimisto päättää lääkärier lausunnon perusteella jos ajoluvat myönnetään tai ei.

Canadakin osallistui Jugosl. messuille

Zagreb, Jugoslavia. — Presidentti Tito avasi viime sunnuntaina Zagrebin kansainväliset messut, joka on suurin sellainen näyttely mitä Jugoslaviassa on koskaan järjestetty.

Näytteillä on 5,000 jugoslavialaisen ja ulkomaalaisen yhtiön tuotteita alueella, joka käsittää yli 150,000 neliöjaardia.

Ulkomaakauppaministeri Ljubo Babic sanoi, että Jugoslavian ulkomaakauppa on miltei kaksinkertaistunut viimeisten kolmen vuoden kuluessa mutta Jugoslavia tarvitsisi enemmän luottoa ulkomailta laajentaakseen kauppaansa niiden kanssa vielä edelleenkin. Erikoisestikin pitkäaikaiset lainat olisivat tervetulleita, sillä niiden avulla maa voisi suuresti jouduttaa taloudellista kehitystään.

Ensimmäistä kertaa tänä vuonna messuille osallistuvien maiden joukossa ovat Canada, Yhdistynyt Arabitasavalta, Japani, Pakistan ja Espanja.

Eniten tavaraa näytteille asettaneiden maiden joukossa ovat Yhdysvallat ja Neuvostoliitto. Yhdysvaltain käytössä on 3,000 neliöjaardia lattiatilaa ja Neuvostoliiton 3,300.

— Kollegio on luentokurssi, opettajakunta, virasto, jossa jäsenet yhteise.ti ratkaisevat asiat.

Ontarioon rakennetaan atomi-sähkövoimalaitos

Kokeilutarkoituksessa saatanee 20,000 kwt sähkövoimaa tuottavat atomikäyttöinen voimalaitos kolmen vuoden kuluessa

Toronto. — Ontarion Hydro-Electric Power Comissionin puheenjohtaja James S. Duncan sanoi täällä torstaina, että Ontariossa rakennetaan atomikäyttöinen sähkövoimalaitos joka tuottaa 200,000 kilowattituntia sähköä joko seitsemän tai kahdeksan vuoden kuluttua, eli joko vuoden 1965 lopulla tai v. 1966 alkupuolella.

Samalla kertaa mr. Duncan sanoi, että 15 Hydron insinööriä käsittävä ryhmä työskentelee jo tämän suunnitelman toteuttamiseksi Torontossa.

Vaikka suunnitteilla olevan atomikäyttöisen sähkövoimatehtaan paikkaa ei olekaan vielä määritelty, niin mr. Duncan antoi kuitenkin ymmärtää, että se rakennetaan Toronton alueelle, Ontarion järven lähettyville. Kysymys ei ole mistään kokeilusta, van täysitehoisen sähkövoimalaitoksen rakentamisesta, selitti hän.

Samaan aikaan Hydron sekä General Electricin ja Atomic Energy of Canada Limitedin insinöörit rakentavat Chalk Riveristä 40 mailia pohjoiseen 20,000 kilowattituntia sähkövoimaa tuottavaa atomikäyttöistä koe-sähkövoimateollisuuslaitosta. "Tämän laitoksen uskotaan tuottavan kokeilumielessä sähkövoimaa kolmen vuoden kuluessa", selitti mr. Duncan. "Me tulemme tutkimaan sitä hyvin tarkasti ja jos tulokset ovat myönteisiä, me tulemme rakentamaan yllämainitun atomikäyttöisen sähkövoimalaitoksen." Tämän viimeksimainitun suunnitelman alkuvalmisteluissa työskentelee nyt ainoastaan yllämainitut 15 insinööriä.

—Alexander Mackenzie oli ensimmäinen valkoihoinen mies, joka Meksikon pohjoispuolella kulki poikki Pohjois Amerikan mantereen.

— Ihmisen vanhin kotieläin on koira, joita on ollut ihmisillä jo vanhempana kivikautena.

PENTTI PENTTILÄ

Mr. Penttilä valittiin äskettäin Oliver R. Laineen Vakuutus- ja kiinteimistötoimiston vakuutusedustajaksi. Mr. Penttilä on ollut ikänsä Sudburyn asukas ja saanut keskikoulusivistyksensä Sudburyn teknillisessä koulussa ja liikejohtoalalle Ryersonin Instituutissa. Edustaen Canadan johtavampia vakuutusyhtiöitä, mr. Penttilä pyytää kaikkia ystäviään ja tuttaviaan kääntymään hänen puoleensa vakuutusasioissa. Tämä on taaskin askel parempaan palveluun Oliver R. Laineen Vakuutus- ja kiinteimistötoimiston lisääntyvälle asiakaspiirille, soittaessaan puhelimella OS 5-6427 tahi vierallessaan heidän konttorissaan 47 Elgin St. North (vastapäätä poliisiasemaa) Sudbury, Ont.

KUOLLUT

Helmi Kauppi
(o.s. Moisio)

kuoli kotonaan Wahnapitaessa, Ont., keskiviikkoiltana, syyskuun 10 pnä, 57 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi hänen rakastettu miehensä Walter, kaksi tytärtä, mrs. Alfred Beck, New Sudburyssa ja mrs. Norman Gonder, Prestonissa, Ont. sekä yksi poika, Oliver, Sudburyssa.

Vainaja lepää Jackson ja Barnardin hautaustoimistossa, 83 Larch St. Hautaus toimitetaan kappelista lauantaina t.k. 13 pnä klo 12 päivällä Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

JUHLAPÄIVÄT LÄHESTYVÄT
MUISTAKAA OMAISIANNE SUOMESSA
Suomessa on vielä kahvi ym. kallista. Lähetämme jatkuvasti lahjapaketteja Suomeen. Pyytäkää hintaluetteloita sekä tilauskaavakkeita. Entisen Frank Aaltonen Co. kaavakkeita voi käyttää.
HUOM! KAIKENLAISIA SÄHKÖTARPEITA SUOMEN VIRRALLE
LÄHETÄMME MYÖS MATKA-ARKKUJA Y.M.
B. & E. COMPANY
4922-7th Ave., Brooklyn 20, N. Y. (cor. 50th St.)
TRiangle 1-2971 Entinen Frank Aaltonen Co.
(13-20)

TAPIO RAUTAVAARA laulaa
TRIOLA-LEVYILLÄ
Nyt on levyosastoltamme saatavana useita TAPIO RAUTAVAARAN laulamia Triola-levyjä sekä JORMA IKÄVALKON kaksi viimeisintä levyuutuutta.

T 4127 Orpopojan valssi, Tapio Rautavaara
Iltalaulu tukkikämpällä, Tapio Rautavaara
T 4299 Sekatavarakaupassa, polkka, Jorma Ikävalko
Rakennuspolkka, Jorma Ikävalko
T 4142 Sunnuntai-ilta, Tapio Rautavaara
Viulun tenho, laulelma, Tapio Rautavaara
T 4170 Väliaikainen, tangolaulu, Tapio Rautavaara
Lentäjän valssi, Tapio Rautavaara

HINTA $1.50 KPL.
Posti- ja expressitilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä ja ostajan maksettava lähetyskulut.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
100 Elm St. W., P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Englanninkielen opiskelunurkka

22. viikko — Leikatkaa irti

Tämän osaston tarkoituksena on opettaa sitä haluaville vuoden mittaan tuhatkunta sanaa, jotka riittävät jokapäiväisen englannin puhumiseen, jopa kirjoittamiseenkin. Ainoana edellytyksenä on se, että opiskelija todella oppii niin lausumaan kuin kirjoittamaankin tässä nurkassa opetettavat sanat ja tekee sen lisäksi tarpeellisia huomioita sanojen käyttöön nähden. Lausumiseen nähden on paras tehdä havaintoja englanninkielisten lausunnan suhteen sillä erinäiset oppikirjat eivät anna siinä suhteessa tarkoin yhdenmukaisia ohjeita.

Oppikaa lausumaan, kirjoittamaan ja käyttelemään noin kolme sanaa päivässä. Se ei ole suuri urakka. Siihen tarvitaan ainoastaan hiukan suomalaista sisua.

• • •

LAUSUMISOPPIA

U-kirjaimella on pääasiallisesti kolme erilaista ääntämistapaa:

1. Pitkä, jolloin u lausutaan kuin juu tai uu. Tällaisen ääntämistavan saa u 1) kerakkeen edessä, jota seuraa äänetön e, tahi 2) ollen korollisen tavun lopussa. Esimerkiksi:

Duke (djuuk) herttua
Abuse (abjuuz) väärinkäyttö, panettelu
Duty (djuuti) velvollisuus, tulli
Pupil (pjuupil) oppilas, silmäterä

Rule (ruul) sääntö, viivotin

Poikkeuksina voidaan mainita se kun u lausutaan kuin i, kuten esimerkiksi seuraavissa sanoissa:

Busy (bizi) ahkera, toimelias
Business (biznes) toimi, liike

2. Lyhyt u, joka tässä merkitään suomalaisella a:lla. Tällainen ääntämistapa on u:lla silloin kuin se on yhdellä tai useammalla kerakkeella päättyvässä tavussa. Esimerkiksi:

But (bat) mutta, vaan
Cup (kap) kuppi
Hunt (hant) metsästää
Under (andör) alla

Poikeuksena on havaittava, että u lausutaan usein r-kirjaimen edessä kuin ö. Esimerkiksi

Urgen (ördzent) kiireellinen
Murmur (mörmör) murina, nurina
Urn (örn) uurna

3. Lyhyt u, kuten esimerkiksi -ll ja -sh kirjainten edessä:

Pull (pul) vetää, temmata
Push (push) työntää, puskea
Full (ful) täysi
Put (put) panna, asettaa

Y:n ääntämistapa on yleensä sama kuin i:n, mutta sanan alussa se muodostaa kerakkeen ja ääntyy kuin suomalainen j. Esimerkiksi:

Yes (jes) niin, kyllä
Young (jang) nuori
Yellow (jelou) keltainen
Yard (jaard) jaardi
Yeast (jiist) hiiva

On huomattava, että päätteissä -fy ja -ply y lausutaan kuin ai. Esimerkiksi:

Certify (sörtifai) todistaa, vahvistaa
Justify (dzastifai) oikeuttaa
Multiply (maltiplai) lisääntyä, kertoa.

RAKENTAVAN KIELENKÄYTÖN PERUSTEOS
AARNI PENTTILÄN *uusi*
SUOMEN KIELIOPPI
Sivun koko 7"x10"
692 SIVUA — HINTA SID. $8.50

Professori Aarni Penttilän uusi, perusteellinen "Suomen kielioppi" on nyt vuosia kestäneen työn jälkeen valmistunut. Tähän saakka on Suomen yliopisto-opetuksessakin jouduttu käyttämään E. N. Setälän kouluja varten laatimia deskriptiivisiä kieliopin esityksiä, jotka suurista ansioista huolimatta ovat jo osaksi vanhentuneet, niin että laajemmin kielemme erikoisluonnetta ja rakennetta valaisevia tietoja on ollut kerättävä monista eri lähteistä.

Paitsi korkeamman opetuksen tarpeisiin on prof. Penttilän uusi kielioppi suppeiden kielenoppaiden ja kohdakkoin kokonaisuudessaan valmistuvan "Nykysuomen sanakirjan" lisäksi välttämätön apuneuvo jokaiselle kirjallisen työn tekijälle.

Sen selkeät ja ytimekkäät säännöt sekä oivallinen ja runsas esimerkkikokoelma muodostavat tyhjentymättömän aineiston, johon jokainen voi luottavaisesti turvautua pyrkiessään selviytymään kielellisten ilmausten vaikeuksista.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

KOKOUSKUTSU

Täten kutsumme
v.- ja u.-seura STARIN
jäseniä
YLIMÄÄRÄISEEN KOKOUKSEEN
Port Wellerin haalilla
SYYSKUUN 21 PNÄ
kello 2 iltapäivällä

Kysymyksessä seuran taloudellisen aseman järjestäminen.

JOHTOKUNTA.